

SLOVENSKI NAROD.

Škafja vsak dan zvečer, izmislj ustajajo in praznike, ter volja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kder hodi sam pošten, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Za naročbo brez intodobne vpošiljavitve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od potarostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvele frankovati. — Rekopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagoveliše pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev.

V Belgradu, 20. nov.

(— ut.) Tibo, nekam skrivnostno se je pripravil na kongres.

Do poslednjega časa takorekoč nihče niti vedel ni prav: ali se bo kongres sploh vršil in kdaj? To je bila velika pogrška sklicatelj. Ne rečem, da so to pogrške storili nalašč, rekli bi celo, da se lahko opraviči, ako pomislimo, da so sklicatelji same esebe, ki imajo ogromnega dela kot profesorji, uradniki itd. Malo čuden in nenavaden je način, kako so bili Slovenci povabljeni na kongres. Osem dni pred samim kongresom dobi „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ brzojavno poziv na kongres! Brzojav je sicer lepa reč in zelo koristna iznajdba, ali do danes jaz še nisem slišal, da bi se kak kongres skliceval na tak hiter način.

Posledica tega brzojavnega sklicevanja je bila ta, da se Slovenci niso mogli udeležiti kongresa, četudi se je mnogo slovenskih književnikov in časnikarjev želelo udeležiti shoda. Da jaz slučajno ne prebivam v Belgradu, imeli bi te dni zopet jugoslovanski kongres brez Slovencev.

Hrvatje so prišli trije: gg. Ljuba Babič (Gjalski), dr. Josip Smolaka, urednik spljetske „Slobode“ in Večeslav Wilder, urednik zagrebškega „Pokreta“, a Bolgarov je prišlo devetnajst in sicer več časnikarjev kot književnikov.

Pa preidimo na sam kongres. Včeraj (nedelja) ob desetih dopoldan smo se zbrali udeležniki kongresa v hotelu „Kolarac“, da se medsebojno spoznamo, a ko je bilo to končano, razšli smo se po mestu.

Nekaj nas je odšlo v „Grand Hotel“, kjer je g. Gjalski razvijal svoj jugoslovanski program, ki pa meni, ki sem sicer odločen Jugoslovan, ni ugajal. Oziroma ne rečem, da mi program ni ugajal, ali ni mi bil po volji ton, ki ga je glasoviti hrvatski romansijer

uporabljal, ko je govoril o Slovencih. Čas je že, da nas bratje Hrvatje prenehajo imenovati „Kranjce“ — tudi v šali bi se to ne smelo delati — nego bi nas morali smatrati enakovredne sebi, kar tudi smo!

Popoldne ob treh se je začel sam kongres v veliki dvorani univerze. Predsednik „Srbskega književniškega društva“, g. Matavulj je najprej v lepih besedah pozdravil goste, a potem je bilo per acclamationem izvoljeno predsestvo in sicer so bili izvoljeni: Bolgar Georgijev, Srb Glišić, Hrvat Ljuba Babič (Gjalski) in nominalno — ker ni bil navzoč — predsednik „Društva slov. književnikov in časnikarjev“, gosp. dr. Fran Zbašnik. Ko je še gospod Gjalski govoril, naprosil me je odbor, da navedem vzroke, zakaj Slovenci niso prišli. Mnogi so namreč verovali neki notici „Beogradskih Novina“, v kateri se je trdilo, da Slovenci niso hoteli priti, kar so si nekateri — posebno Bolgari — razlagali na ta način, da Slovenci sploh ne marajo skupnega jugoslovanskega dela. Ta notica, ki jo je napisal belgrajski dopisnik „Slovenca“ — ne vem iz kakih vzrokov — me je ujezila in sem v dosti ostrem tonu navedel pravi vzrok, zakaj je „Društvo slov. književnikov in časnikarjev“ zastopano samo po enem svojem članu. Rekel sem, da je osem dni premalo, da bi se Slovenci mogli pripraviti za potovanje v Belgrad. Obenem sem predložil, da se v prihodnje kongresi jugoslov. književnikov in časnikarjev sklicujejo vsaj mesec dni vnaprej, a da se povabljenim pošlje istodobno s pozivom tudi delavni program kongresa!

Sedaj se je imelo preiti na dnevni red; ali v tem se oglasi zastopnik belgrajskih časnikarjev Adamović in pravi besede. To je bil buren incident. Sklicatelji namreč niso povabili na kongres vseh belgrajskih časnikarjev, nego samo najboljše politične časnikarje, a reporterja nobenega. Vsled tega so belgrajski časnikarji imeli v četrtke konferencijo, na kateri so sestavili resolucijo, ki obsoja to postopanje. To resolucijo je hotel gosp. Adamović na

kongresu pročitati, kar se mu je tudi dovolilo, dasi je bila resolucija, ki je bila natisnjena skoraj v vseh belgrajskih dnevnikih, že vsem znana. Na resolucijo je odgovarjal g. dr. Jovan Škerlić čisto hladno in stvar bi se mirno končala, da niso nekateri „resolucijonaši“ začeli kričati. Ali zmernejši elementi med „resolucijonaši“ so se mirno in dostojno vedli kličoč „živeli gostje“; na to so zapustili zborovalno dvorano.

O tem indicentu bom še govoril — danes nimam časa, ker moram na kongres.

Ko so resolucijonaši odšli, je čital bolgarski profesor g. Balasčev neko — arheološko razpravo, ker g. Andrej Protić, ki je imel govoriti o bolgarski literaturi, ni prišel na kongres. Smešno: na kongresu književnikov in časnikarjev govoriti o — arheologiji! Boljše bi bilo, da se ni nič govorilo!

Deželni zbori.

Gradec, 21. novembra. Posl. Vošnjak je interpeliral namestnika, ali hoče odobriti pravila obrtne nadaljevalne šole v Šoštanj, ki jo je ustanovila ondota kolektivna zadruga, da že izplašajo podporo država, dežela ter trgovinska zbornica v Gradu. Namestnik je odgovarjal, da pripada odobritev pravil za take šole naučnemu ministarstvu, ki je z naredbo 4. sept. t. l. vzelo ustanovitev na znanje ter dovolilo 400 K podpore za leto 1905.

Posl. dr. Hrašovec je poročal v imenu posebnega odseka za občinske zadeve o prošnji trške občine Mozirje za izločitev kmečkih katastralnih občin in ustanovitev samostojne trške občine. Prošnja se je ugodilo.

Na predlog posl. grofa Lambergarja je bil sprejmenjen lovski zakon sprejet. V debato je parkrat posegel tudi posl. dr. Ploj.

Prošnja mestne občine Radgona, naj se ondota meščanska šola spremeni v nižjo realno gimnazijo, se je odstopila deželnemu odboru, da zadevo prouči in poroča v prihodnjem zasedanju.

Na predlog naučnega odseka se je pooblastil deželni odbor, da iz plača iz dohodkov Slatine 15.000 K za sgradbo nove dekliške šole pri Sv. Križu, ako se zdravilišče izloči od Sv. Križa ter dobi lastno šolo z nemškimi učnim jezikom. (Dosedaj imajo privatno nemško ljudsko šolo.)

Na predlog posl. Einspinnerja se je dovolila deželniim uradnikom, razen 8. činovnega razreda, draginjska doklada.

Predlog posl. Lenkota glede ustanovitve deželne bolnišnice v Slov. Bistrici se je izročil finančnemu odseku.

Predlog posl. Vošnjaka glede regulacije Mislinje v slovenjegrškem okraju se je izročil deželno-kulturnemu odseku.

Potem se je začela razprava o proračunu. Pri točki vodne zgradbe in regulacije se je vnela daljša debata, v kateri je posebno posl. grof Lambergar pobijal izvajanja posl. dr. Jurtele iz neke prejšnje seje o regulaciji Drave.

Celovec, 21. novembra. V današnji seji so se rešile le gospodarske zadeve lokalnega značaja. V petek, 24. t. m., se zasedanje koroskega deželnega zbora odgodi.

Dunaj, 21. novembra. Deželni zbor je sprejel nujni predlog, v katerem se vlada poziva, da prepove prevoz ruskih svinj skozi Avstrijo na Nemško.

Linc, 21. novembra. Deželni zbor je sprejel soglasno poročilo ustavnega odseka, v katerem se vlada poziva, da z ozirom na razmerje z Ogrsko že sedaj vse potrebno prisrbi za samostalnost v drž. zboru zastopanih dežel.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 21. novembra. Liberalna stranka sestavlja nov program, v katerem zagovarja potrebo razširjenja volilne pravice, obenem pa stoji na stališču, da je splošna volilna pravica za Ogrsko škodljiva.

Radikalni elementi v koaliciji zahtevajo, naj se v prvi seji drž.

zbora, t. j. 19. decembra, obtoži Fejervary, a zopetna odgoditev naj se niti ne vzeme na znanje, temuž naj ostane parlament v permanenci.

Konflikt s Turčijo.

Carigrad, 21. novembra. Danes se vrši izredni ministrski svet glede zahtevane finančne kontrole v Macedoniji. V političnih krogih se poučeni, da bo odgovor na ultimatum zanikajoč. V turških vojaških in verskih krogih se ščuva proti velesilam, češ, da namepravajo narediti iz treh macedonskih vilajetov avtonomno pokrajino po vzoru Rumelije. V ta namen da hočejo velesile najprej zahtevati za Macedonijo finančno kontrolo, čez nekaj časa pa odpraviti turško vojaštvo, da bi ostali v deželi le orožniki pod poveljstvom tujih častnikov.

Skoplje, 21. novembra. Iz vseh delov Macedonije prihajajo poročila o protikristjanskem gibanju, posebno med Albanci. Turški duhovniki besno ščuvarjo proti kristjanom. Po Prizrendu, Bitolju in Pešu hodijo oboroženi Albanci ter morajo biti vse trgovine zaprte. Gibanje podpirajo turške oblasti. Evropski konsuli v Bitolju so poslali svoje rodbine v Solun.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 21. novembra. Izredni ministrski svet je sklenil, zakonito uvesti deveturni delavnik ter izdelati zakonski načrt, s katerim se zniža aktivna služba v armadi in mornarici na tri leta.

Osrjedni odbor štrajkujočih delavcev poziva delavce, naj svoje moči hranijo za zadnji odločilni boj zoper carja in vlado. Predvsem naj hranijo denar za novi splošni štrajk, ki se proglasi meseca januarja.

Odesa, 21. novembra. Ker še v mestu vedno vlada anarhija z ropanjem, pri katerem pomaga policija, so sklenile avstro-ogrsko,

LISTEK.

Slovensko-nemška meja na Štajerskem.

Kulturno zgodovinski in narodopisni doneski. Nabral A. B.

(Dalje.)

Pravičnejši Slovincem je bil nemški zgodovinar dr. Weiss, ki pravi v svoji zgodovini Štajerske (Ein trenes Bild des Herzogthums Steiermark, Graz 1860 — knjigo je spisal v proslavo nadvojvode Ivana dr. Hlabek, le zgodovinski del je spisal dr. Weiss) da so prišli Slovenci leta 595. v Bistriško dolino na Tirolskem, da je bil pri Inibenu vojvoda Garibaldi II. od Slovencev tepen, nakar so prišli Slovenci celo do Lizabe in po celi Inski dolini. Okoli leta 772. se je imenovala Štajerska Charintija ali Slavinja (tedaj ne Savia, kakor pravi Muchar) „und war vollkommen slavisches Land.“ Angleški kralj in pisatelj Alfred (871 do 901) pa je celo zabeležil: „Südlich von den Mähren auf der andern Seite

der Donau fängt das Land Charintia (Slavia) an.“

Leta 1493 je potoval po Štajerski Hartman Schedel, ki je zapisal: Das Volk in den Stetten ist gewonlich teutsch, und das Pawrvolek herdisshalb der Travn (Drave) windisch. Vedeti pa je treba, da je prišel Schedel le od Gradca do Maribora, da je imel tedaj v mislih menda Štajersko na levem bregu Drave.

Z germanizacijo Štajerske se je začelo po krvavi zmagi cesarja Otona pri Avgsburgu leta 955. Za germanizacijo so delovali poleg cesarja največ duhovniki. Ustanovila se je marka med Dravo in Muro ter se kolonizovala z germanskimi plemeni, kakor smo že omenili. Med drugimi posestvi je podaril Oton priseljencem gozdove pri Susilu, grad Ziub, Solvo (Sulpa), Lipnico in Udolinidvor.

Dr. Weiss opisuje v imenovani knjigi še leta 1860. za jezikovno mejo tukaj med gorovjem in Muro: Sulpa od izvira do izliva v Muro (med Lipnico in Ernožem (Ehrenhausen) in potem Muro do Radgone ter vzklika pri tem: „Wie wechsein die Grenzen des Lan-

des nach Aussen mit jedem Jahrhundert und nach Innen die Sprachgrenzen bis heute!“ Kako pa naj šele vzklikamo mi po 45 letih! — Potem pravi isti zgodovinar: „In kako ostajajo prebivalci vkljub vsem spremembam gospodarji pravosti in vere si enaki! Slovanske pesmi so izdajale čisto Grkom, ki so hoteli v vojski Slovence prenetiti, njihovo stališče; in kdor je bil dandanes dalje časa na Spodnjem Štajerskem in bi ne vedel, da so Slovenci bogati na pesmih? Stari pregovor pravi: „Kjer je Slovenka, tam je pesem,“ pesem sedaj resna in žalostna, sedaj vesela in nagajiva, vedno izvajana po trenutku, in zato vedno sveža in prvotna. Temeljne oblike slovenske ljudske poezije so pesem in romanca ali preproste junaške pravljice. Ako pa kaže bogastvo pesmi in napevov globoko čuvstveno življenje, kaže pa bogastvo pomembnih preprostih treznih pregovorov talent filozofskega opazovanja pri Slovencih.“ — Sploh je pisatelj imenovan knjige opisal stare Slovence jako laskavo in pravično, seveda sta mu podatke priskrbeli največ

dr. Razlag in Dav. Trstenjak. — Tudi Muchar opisuje Slovence po starih zgodovinarjih prikupljivo: „Vsi so bili visoke in gibčne postave, njihova spretna moč je bila v vseh vojskah strahovita. Velike, vitke slovenske može so v Bizancu strme občudovali.“

Pa vrnimo se k Arvežu in narodni meji. Kar se tiče slovenskega življa tukaj na severu v drugi polovici pretečenega stoletja sta tako Muchar kakor Weiss preradodarna Slovincem. Za njunega časa pač ni bilo severno nad Arvežem več Slovencev. Da sta jih pustila živeti do Sulpe, k temu ju je zavedel kak starejši opis in morda tudi to, da do opisanih mej segajo Zgornje slovenske gorice. Mogoče je pač, da so še res bivali takrat ali vsaj nekaj desetletij poprej Slovenci do Sulpe, toda le od izliva Sakove v njo, od tam pa je šla meja skoraj v ravni črti proti vzhodu do Mure nad Rečjem (Retznei). Sicer se še najdejo tudi danes v tej visokosti posamezni Slovenci, kakor v Križu (Kreuz) in Klunjah (Klein), toda govore tako mehanico, ki je bližja nemščini kakor slovenščini. (Dalje prik.)

Na devinski skali.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

III.

V hiši, kjer je stanoval vitez Peter Strab, je bila starodavna gostilna, v kateri so se navadno zbirali samo plemenitaši, dočim so se je mestjani in kmetje radi ogibali. V tem, ko je ležal Juri v Petrovi sobici, so sedeli njegovi prijatelji v prostorni gostilniški sobi, praznili velike vrče črnega furlanskega vina in se prepirali, kaj da je storiti. Eni so bili za to, da se raj Juri podvrže drugi, da mora počakati, kaka dejanja da bodo sledila besedam patrijarhovega legata, najmanj pa je bilo onih, ki so zagovarjali vazon, naj Juri brez odlašanja začne boj.

Komolja je sedel poleg Tomaža Rutinskega in je molče poslušal. Samo entrat je dvignil glavo, ko je namreč Peter Strab omenil patrijarha v Gradu, starega sovražnika oglejskega patrijarha. Prešnila ga je misel, da bi Juri najlaglje zmagal, če

angleška, italijanska in švicarska kolonija, da si ustanove lastne straže. Sprememba v pruskem ministru.

Berolin, 21. novembra. Jušni minister dr. Schönstedt je odstopil; na njegovo mesto je imenovan predsednik višjega sodišča v Vratislavi Beseler.

Deželni zbor kranjski.

IX. seja, dne 21. novembra 1905.

(Konec.)

Vipavske vode.

Nujni predlog narodno-napredne stranke v tej zadevi se glasi: Deželni odbor se naroča, da nemudoma poskrbi za poplinitve že izgotovljenih načrtov za uravnavo vipavskih voda ter sanesljivo že v prihodnjem zasedanju predloži deželni zakonski načrt v končno sklop. Utemeljeval je ta predlog posl. Božič, ki je pojasnil korist, ki bi je imela uravnava za gospodarstvo sploh in zlasti za vipavski trg. Govornik se je oziral na svoj zadnji govor. Poudarja, da je bilo njegovo ogorčenje opravičeno in da je tudi prebivalstvo ogorčeno. Raznaša se govorica, da se je ministrski konzulent Markus izrekel neugodno o tej zadevi. To ni resnica. Zadeva je taka, da se z dnevnega reda spraviti ne da. Hraskega načrta so ležali 4 leta pri deželnem odboru, pol drugo leto leže pri Hraskem in živ krat se ne zmeni zanje. Deželni odbor bi se vendar moral za stvar zanimati. A ne, še iz poročila deželnega odbora je stvar izginila.

Referent deželnega odbora, posl. Povše, je tudi danes poudarjal, da je deželni odbor storil svojo dolžnost. (Božič: Jaz ne vidim nobenega dela.)

Predlog se je odkazal pristojnemu odseku.

Realka v Idriji.

Predlog, naj se dovoli mestni občini idrijski redna letna podpora za vzdrževanje mestne višje realke, je utemeljeval dr. Ferjančič. Občina je bila naravnost prisiljena, ustanoviti mestno srednjo šolo, ker država ni hotela ničesar storiti. Občina je ustanovila šolo in sezidala poslopje, ki je veljalo 335 000 K. Amortizovanje tega posojila velja na leto nad 70 000 K. Brez je tako veliko, da mora občina pobirati 75% občinsko določilo. Vsled stroškov za realko ne more občina posvečevati drugim občinskim zadevam primerne pozornosti. Realka dobro uspeva in je na korist celi deželi. Zato ima tudi dežela dolžnost, da kaj stori. Idrija plačuje deželi letnih 60 000 K, dežela pa nima prav nobenih izdatkov za Idrijo. Milijoni so se izdali za vodovode, le Idrija je sama zidala svoj vodovod. Idrija ima torej pravico zahtevati podpore za realko.

Predlog se je odkazal finančnemu odseku.

Cesta skozi Črno.

Dr. Ferjančič je utemeljeval samostojni predlog, naj deželni odbor zaukaže poizvedbe zaradi zgradbe ceste skozi Črno do kranjsko-štajerske meje v namenu zveze skozi Lučensko dolino do Luč, da stopi v dotiko štajerskim deželnim odborom radi nadaljevanja te ceste na štajerskih tleh in z interesi radi prispevkov ter o tem poroča v prihodnjem zasedanju.

Predlog se je odkazal upravnemu odseku.

Zopet zapisnik.

V imenu ustavnega odseka (glej včerajšnji članek) je poročal dr. Krek

bi gradeškega patrijarha pognil na svojo stran in provzročil nov boj z Oglejem in Gradežem. Zagrizel se je v to idejo in ugiбал o njej ter o načinu, kako bi se jo dalo uresničiti, toda ni se mu posrežilo, dobiti resilno misel. Ko bi Juri ne bil preklet in izobčen, si je priznal Komoljo, potem bi se dal ta načrt kaj lahko izvršiti, tako pa se mu je to zdelo nemogoče.

Toda Komolja ni bil mož, ki je kako misel opustil samo zato, ker se mu je zdela neizvedljiva. Obupal ni Komolja nikdar. Spomnil se je, da sta med njegovimi razbojniki tudi dva moža iz Ogleja in s tema dvema je hotel na svojo roko poskusiti, da zaplete patrijarha v Gradežu v boj s patrijarhom v Ogleju. Skrivaj se je splazil iz sobe in sporočil svoji četi, naj se omenjena razbojnika nemudoma odpravita v Oglej. Tam naj pridobita, kolikor mogoče razbojnikov, dobe naj obleke, kakor jih nosijo vojščaki oglejskega patrijarha in tako preoblečena naj ta četa na morju in na kopnem napada gradeške pod-

in je predlagal, naj se sklone, da se zapisnik piše samo v slovenskem jeziku. Obenem je nasvetoval resolucijo, naj deželni odbor poroča o rabi jezikov. Poročevalce je rekel, da se s sklepom glede samoslovenskih zapisnikov restituira le stara pravica. Leta 1868. so bili zapisniki samo slovenski. Takrat je deželni predsednik pisal v ministrovem imenu deželni glavarju, naj se zapisniki sestavljajo v slovenskem in v nemškem jeziku. O tem je bila zanimiva rasprava. Dr. Costa je takrat dejal, da dokler se tako ne bo postopalo na Koroškem in na Štajerskem ter na Primorskem, dotlej je ministrova zahteva krivična. Na dnevni red se zato ni prešlo, ker kakor je rekel dr. Toman, se zapisniki predlagajo cesarju. Danes bi nam pismo kakega ministra prav nič ne imponiralo. Tisto pismo je dalo povod, da se je sklenilo pisati zapisnike v obeh jezikih. Sklep pa je ustavno napačen, ker se je storil pod pritiskom vlade. Če sklenemo danes samoslovenske zapisnike, obnovimo le nekaj, kar smo že imeli in protestiramo proti umešavanju vlade.

Župan Hribar izjavi, da bo na rodno-napredna stranka glasovala za predlog. Dandanes je uradovanje pri deželnem odboru tako šudno, kakor da dežela ni slovenska. Leta 1884 in 1886. se je deželni odboru odločno naročilo, da bodi uradni jezik slovenski. A kaj vidimo? Deželni odbor uraduje s e. kr. uradi nemški (Glavar: Ni res!) in sprejema od vlade nemške dopise. Naravno je, da bi moral deželni odbor v deželah, kjer prebivajo Slovenci, dopisovati slovenski. Pa tudi tega ne stori; dopisuje jim nemški. Če deželni odbor tako uraduje, naj se deželni glavar opraviči, kako je to mogoče. Vsled takega postopanja morajo drugod izgubiti vse spoštovanje pred nami. Tudi v gmotnem oziru ima to posledice. Če bi se dopisovalo slovenski, bi pri štajerskem, koroškem, goriškem in tržaškem dež. odboru kmala morali sprejemati slov. uradnike. Kranjski dež. odbor uraduje z ministri in v rekurzih na višje inštanee le nemški, drugi delamo slovenske vloge. V ministristvo sprejmejo le izjemoma kakega slovenskega uradnika, ker se jim dopisuje nemški, ker naši avtonomni uradi premalo spoštujejo slovenski jezik. Jaz tudi v tem oziru grajam deželni odbor. Upam, da bo glavar predlagal, naj se dá slovenskemu jeziku večja veljava. A kdaj se bo to deželnemu glavarju zljubilo. Saj mu danes lahko damo navodil.

Govornik predlaga, naj deželni odbor avtonomnim uradom, koder prebivajo Slovenci, in ministristvom dopisuje v slovenskem jeziku.

Gróf Barbo izjavi, da so vsi ti predlogi nasilni in krivični ter da veleposestniki proti temu protestirajo.

Dr. Šusteršič je dejal, da so stavljeni predlogi velikega pomena za razvoj jezikovnega vprašanja. Z zapisnikom ni rešeno narodno in je zikovno vprašanje to je prva etapa na potu, po kateri bomo hodili toliko časa, da bo ta zbornica samo slovenska. S samo slovenskim zapisnikom neha biti nemščina oficijalni jezik dež. zbora. Odslej se bo še bolj vedelo na najvišjem mestu, da eksistira slovenska dežela in da si hoče slovensko ljudstvo izvojevati vse pravice. Župan Hribar je svojo grajo obrnil osebno proti deželnemu glavarju. Menda se je obrnil na napačno adresu. (Hribar: Na edino pravo). Glavar mora storiti, kar sklone večina dež. odbora. Ako bo deželni odbor slovenski, se mora spremeniti

ložnike, a tako, da bo krivda padala na oglejskega patrijarha.

Potem se je vrnil Komolja zopet v sobo in je zopet molče poslušal prepire zbranih viteзов.

Minila je ura za uro in Jurja le ni bilo. Vitezji se dolgo časa niso mogli odločiti, da bi kaj sklenili, ne da je Juri povedal svoje mnenje, ali naposled so se vendar zedinili, da naj vsak pove še enkrat svoje mnenje in potem naj se glasuje.

»Najstarejši naj govori prvi,« je dejal Tomaž Retinski in obrnivši se k Petru Strahu dostavil: »Ti si najstarejši, torej imaš ti prvo besedo.«

V tem trenutku je vstopil Juri. Bil je še vedno bled in prepadel, a držal se je ponosno, kakor vedno in nič ni izdajalo, kaké bolesti mu trgajo srce. Odpasal je svoj meč in sedel za mizo.

»Dovolite mi, da najprej jaz povem svoje mnenje,« je rekel Juri, ko je sedel med vitezi. »Naj se enkrat najprej sliši glas najmlajšega.«

Vitezji so molče prikimali.

»Trebaja, da se nemudoma pri-

struktura dež. zbora, potem se iz plenuma ne sme izvoliti dež. odbornik ene slovenske stranke porazumno z Nemeti. Dokler vam je ljubše, da Nemci odločujejo, dotlej so prazne vse želje glede poslovenjenja dež. odbora. (Hribar in Majaron ugovarjata, da glavar na svojo roko dela in da ima glavar dolžnost, izvrševati sklepe dež. zbora, česar pa ni storil) S cesarsko odločbo iz l. 1872 je bil sistiran sklep deželni odbora, da mora deželni odbor stajati vse predloge v dež. zboru samo v slov. jeziku. CesarSKI odlok je bil opravičen, ker ima cesar to pravico glede sklepa dež. odbora. Dež. zbor pa je avtonomen in če sklone, da mu mora dež. odbor vse predloge izdati le v slovenskem jeziku, se bo moral pokoriti. Zakoni se bodo morali sklepsti v obeh jezikih. Za danes zadostuje to, kar predlaga ustavni odsek.

Župan Hribar pravi da poslanec dr. Šusteršič jaše vedno svojega konjička o nemško slovenski zvezi, da si mu je stokrat dokazalo, da nas ta zveza v narodnih rešeh ni ne veže. Sklicujem se na vse delovanje, ki prihaja, da smo vedno brezobzirno zastopali narodne interese. Nepravilnega ravnanja dež. odbora ni kriv dež. zbor; glavar ima izvrševati sklepe dež. zbora, ne dež. odbor. Krivda zadene torej glavarja. Spravil sem šele danes to stvar na razgovor, ker sem to šele pred kratkim izvedel. Ali je Šusteršiču znano, da sem že dije časa v zvezi z Nemeti, pa izključno slovensko uradujem z vsemi uradi. Kje pa je bilo stališče retorije takrat, ko se je šlo za samoslovenske napise v Ljubljani? Vsa klerikalna stranka je bila zoper samoslovenske napise. Glavarju se je že namignilo, naj vladi dopisuje slovenski, a je to odklonil.

Glavar se opravičuje, da deželni odbor izvršuje sklepe dež. zbora ne on; on je odgovoren za to, da izvrši, kar sklone dež. odbor; dež. vladi in okr. glavarstvom na Kranjskem se dopisuje slovenski, štajerskemu in koroškemu dež. odboru pa se piše nemški. Češki in gališki dež. odbor nam dopisujeta nemški. (Veselo). Hribarjeva resolucija ima značaj nujnega predloga.

Župan Hribar: Na Češkem in v Galiciji ni slovensčina deželnonarodni jezik, pač pa na Štajerskem in na Koroškem. To naj v prihodnje glavar upošteva. Moj predlog je formalno čisto pravičen in naj se da danes na glasovanje.

Dr. Šusteršič pravi, da predlaga Hribar re resolucijo in da se mora dati torej na glasovanje.

Dr. Krek je dejal, da ost njegovega predloga ni naperjena proti nemškemu prebivalstvu nego proti večpoveststvu, ki sebe zamenjava z nemškim prebivalstvom na Kranjskem. Glede samoslovenskih napisov je rekel Krek, da tedanja klerikalna stranka je nekaj čisto novega in ni v nobeni zvezi s prejšnjo katoliško stranko. (Velika veselost.)

Glavar je naenkrat začel obstruirati. Predlagal je, naj se za pet minut prekine seja. Ker je dovolj, če glasuje za tak predlog 5 poslancev, je to res obveljalo; za glavarjev predlog je glasovalo 5 klerikalcev.

Zbornica je sprejela odsekov predlog glede zapisnika in odsekov ter Hribarjevo resolucijo glede uradovanja.

Glavar izjavi, da se bo zapisnik pisal slovensko, za nemške poslance pa da se napravi poseben prevod zapisnika v nemškem jeziku. (Burni ugovori.) To je stvar predsedstva dež. zbora. (Burni ugovori.)

pravimo za vse slučaje. Po mojem prepričanju sta meč in sulica zadnji sredstvi, ki jih smemo rabiti. Jaz sem za boj, ali vzlic temu ne nasprotujem tistim, ki so v skrbeh za svoje imetje in se nečejo prenatgiliti ter se nečejo kar v naglici izpostaviti nevarnosti, da izgube svoje gradove in svoja zemljišča. Nepravilno bi bilo, če bi danes vzeli meče v roke in takoj začeli boj, a blazno in pogubno bi bilo, če bi roke križem držali in čakali, kaj da se zgodi. Nabrusiti je treba meče in obleči železne rokavice, šele potem smemo sovražniku ponuditi roko v spravo, odprto ali oboroženo roko. Slišal sem, da je pred davnimi stoletji neki mož učil: »Če hočeš imeti mir, pripravi se na vojno.« Ime tega moža sem pozabil, zapomnil pa sem si njegov nauk. Pripravimo torej svoje gradove za obrambo in svoje ljudi za boj, in kadar bo to storjeno, bomo ponudili spravo. Ljudstvo spozna iz tega, da nismo iskali boja za vsako ceno in bo valed tega na naši strani.«

(Dalje peh.)

X. seja dne 22. novembra 1905.

Predseduje deželni glavar De teta. Vlado zastopata deželni predsednik Schwarz in okrajni glavar Haas.

Začetek seje je bil določen na 10. uro, sveda se je seja začela šele ob 11. uri. Pravijo, da je imel klerikalni klub sejo, v kateri je Drobnič imel toliko povedati, da se klerikalci kar niso mogli raziti.

Po preditanju zapisnika je zbornica takoj prešla na dnevni red.

Posl. dr. Schöpl je poročal o prošnji zdravstvenega zastopa v Koševju, da se ondodni bolnišnici prisna sračaj javnosti. Bolnica obstoji že od leta 1843; prezidana je bila v letih 1901—1903. Ker je bolnica za prebivalstvo okraja velikega pomena, je bil sprejet predlog, naj deželni odbor bolnici izposluje sračaj javnosti.

Župan Hribar se je izrekel proti predlogu, češ, da bo imel slabe posledence. Ako reče deželni zbor sračaj da, bo moral vsaki lokalni bolnišnici priznati taisto pravico. Stroški za oskrbovanje bolnic naraščajo od leta do leta. Ko je deželni zbor mislil, da je napravila dežela dobro kupčijo s konverzijo zemljiškoobveznega davka, takrat se je začelo s vodovodi. Razen potrebnih krajev so se začeli oglašati tudi kraji, ki bi lahko izhajali brez vodovoda, ker imajo dobro pitno vodo. Taka nesreča kakor z vodovodi zna postati tudi z bolnicami.

Poročevalce je tem izvajanjem ugovarjal, češ, dz imajo tudi druge male bolnice v deželi sračaj javnosti.

Kakor rečeno, je bil odsekov predlog sprejet.

O prošnji prebivalcev iz Dvorske vasi za izločitev iz občine Sv. Gregor in ustanovitev samostojne občine, se je naročilo, naj deželni odbor v prihodnjem zasedanju predloži ta konski načrt. (Poročevalce Jaklič)

Točka o prošnji občine Čatež zaradi Bele poti se je odložila, ker poročevalca Povšeta ni bilo v seji. O predlogu posl. Pirca zaradi vodovoda v Kranju je poročal v imenu finančnega odseka posl. dr. Tavčar. Pojasnivi pomen vodovoda je priporočal, naj zbornica sprejme zakon, ki obsega naslednje določbe:

Naprava vodovoda za mesto Kranj in vasi: Šušur, Srednja vas, Luže, Tapališe, Hotemaže, Visoko, Milje, Britof, Gorenje, Primakovo, Klanec, Huje, Rups, Voklo in Voglje določa se v zmlisu § 4, št. 1, zakona z dne 30. junija 1884, drž. zak. št. 116, kot podjetje, katero je izvršiti iz deželnih sredstev.

za tehniško podstavo za to podjetje ima služiti po deželnem stavbinem uradu popravljivi in po e. kr. poljedelskem ministristvu pregledani projekt ter se največji stroški za izvršitev tega vodovoda določajo na 620 000 K.

V pokritje stroškov v znesku 620 000 K prispevajo:

1. Državni melioracijski zaklad s pridržkom ustavne pritrditve s 40% prispevkom v najvišjem znesku 248 000 K;

2. deželni zaklad kranjski s 30% prispevkom v najvišjem znesku 186 000 K;

2. mesto Kranj in udeležene vasi s 30% prispevkom v znesku 186.000 kron, in sicer odzade od tega prispevka znesek 127 091 K na mesto Kranj, znesek 58 909 K pa na udeležene vasi.

Prispevek vasi porazdeli deželni odbor, ako se v tem oziru same ne morejo zediniti.

Ako bi stroški tega podjetja ne dosegli zneska proračunjenega na 620 000 K, znižati je prispevke pod 1, 2 in 3. razmerno temu, kar se prihrani.

Ako bi se proračunjeni znesek vendarle moral prekoračiti, se vsled tega donesek udeleženih vasi v znesku 58 909 K nikakor ne sme zvišati.

Dr. Šusteršič, ki je svoj čas v Kranju kandidiral, a je propadel, se je izrekel proti vodovodu, češ, če se za kranjski vodovod napravi zakon, zakaj se ni napravil za druge vodovode, ki se jih hoče zgraditi. Tudi je izrekel mnenje, da so stroški prenziko proračunjeni.

Dr. Žitnik pravi, da bo glasoval za predlog.

Posl. Pirce opozarja, da bo vodovod preskrbeljav z vodo ne le mesto Kranj, nego tudi 15 vasi. Država je dovolila 40% s pogojem, da se gradi vodovod kot dež. podjetje in da dežela zviša svoj prispevek od 25 na 30%.

Kranjska občina je prevzela nase veliko breme; šla je do skrajnih mej svoje finančne moči. Občina žrtvuje silne vsote za šolstvo, treba bo misliti na kanalizacijo in na neke druge stvari. Zakon je potreben, ker je kranjski vodovod veliko podjetje in ker je treba, da se že zamaše usta onim, ki agitirajo proti vodovodu. Prekoračenja proračunov se ni bati.

Pojasnuje vse okolnosti apelira govornik na zbornico, naj sprejme zakonski načrt.

Poroč. dr. Tavčar je opozarjal, da se za manjše vodovode ne delajo zakoni, nego le za večje. Za kranjski vodovod je že zategadelj potreben zakon, ker ga država zahteva. Prekoračenje proračunov je izključeno; ako ne bo podjetnik izhajal s tem, kar dobi po zakonu, bo sam imel škodo. Kar se tiče vodovodov, se dež. zboru pač ne more ničesar očitati.

Zbornica je potem odobrila zakon. Če le Pavlarja ne zadene kap, ker je dr. Šusteršič brez uspeha nabujskal, da je govoril proti zakonu.

O prošnji posestnikov iz fare pri Blokah za razdelitev skupnih zemljišč je poročal gróf Margheri. Sklenilo se je, naročiti dež. odboru, naj nujno poskrbi, da se izvede po dež. agrarski komisiji že dovoljena specialna delitev zemljišč in naj se če treba dogovori s to komisijo glede pomnožitve tehnične osebjia. Pri ti točki je imel svoj deviški govor Drobnič. »Napilil« se je svoj govor na pamet in ga je »lajnal«, da je bilo kar veselje. Med drugim je izrekel tudi krilate besede: »Za živinorejo je treba klaje ali takorekoč futra.«

Kmetiski poslanec Schweitzer tega menda ni vedel, ker je Drobnič klical bravo.

O dovolitvi 5% naklade na najemščino v trgu Ribnici je poročal dr. pl. Schöpl. Sklenilo se je dovoliti tako naklado.

Tudi zadnja točka dnevnega reda se je odložila vsled poročevalceve odsotnosti.

Glavar je naznanil tajno sejo.

Župan Hribar je predlagal, naj se v tajni seji rešijo vsa personalija.

V tajni seji deželnega odbora se je danes sklenilo: da se upokojenemu Josipu Pfiferju poviša pokojnina ter dodeli naslov deželnega svetnika; da se sistemizujeta službi stenografskega deželnozborničkega voditelja in viarskega nadzornika; da se g. deželnemu svetniku Zamidi dodeli naslov in značaj deželnega nadsvetnika, da se sistemizujeta mesti deželnega stavbnega svetnika in deželnega svetnika s takimi prejemki, kakor jih imajo državni uradniki sedmega činovnega razreda, da se ti mesti oddasta, prvo g. Klinsrju, drugo g. dr. Zvešniku, ter da se oba, v priznanje vestnega, večdega in izredno trudoljubivega delovanja pomekneta takoj na drugo plačilno stopnjo (Poročevalce poslanec Hribar); da se sluzi Šelkoti vsteje šest let v službeno dobo.

Ob polu ene je glavar zopet otvoril sejo.

O prošnji županstva v Čatežu, da se občinska pot »Bela pot« vrati med okrajne ceste, je poročal poslanec Liechtenberg. Prejšnji se je ugodilo.

O zgradbi okrajne ceste Krmelj-Tražiče je poročal isti poročevalce. Po kratkem priporočilu poslanca Kočaka se je sprejel predlog upravnega odseka.

Nato je deželni glavar zaključil sejo. Prihodnja seja bo jutri ob desetih dopoldne.

Obč. svet ljubljanski.

Ljubljana, 21. nov. 1905.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovatelja zapisnika je imenoval občinska svetnika Vidmarja in Žuzka.

Župan je naznanil, da je 16. avg. t. l. umrl Jos. Staudacher zapustil mestnim revežem 200 K. Se je hvaležno vzelo na znanje.

Gradnja II. drž. gimnazije.

Obč. svetnik Žužek je stavil nujni predlog glede zgradbe II. drž. gimnazije v Ljubljani. V svojem utemeljevanju je navajal, da so pretekla že skoraj tri leta, odkar je mestna občina naučnemu erarju priskrbela stavbišče na Del Cottovem svetu, a država se še vedno ne gane, da bi zgradila krvavo potrebno poslopje za II. drž. gimnazijo, ki je nastanjena zasilo v pretesnem in v vseh ozirih pomanjkljivem privatem poslopiju. V nekdanjih kuhinjah je natlačenih po 30 do 40 učencev. Pri tem so sobe temne, da mora včasih že dopoldne goreti luč, a to navadna petrolejka za celi razred. Ventilacija je slaba in nezadostna, sploh so prostori glede higijeničnih zahtev pod ničlo. Vrhutega je stlačena v tem poslopiju licealna knjižnica, ki šteje kakih 45.000 knjig, vrednih nad 1 milijon. Za karnence se zidajo palače, šolsko mladino pa se tako zanemarija. — Predlagal je, naj se župana naprosi, naj nemudoma stori potrebne korake pri naučnem ministristvu, da se vsaj leta 1906. začne graditi novo poslopje.

Obč. svetnik Prosenec se je pri družil poročevalčevemu utemeljevanju, češ, da smo se že prepričali, da država tako malo stori za Slovence. (Klic: Nič!) Navajal je statistične podatke o raz-

Dalje v prejšnji.

merju davkov v posameznih avstrijskih kronovinah, ter dokazal, da dežele, ki razmeroma plačujejo najmanj davkov po razmerju prebivalstva, imajo tudi največ analfabetov. Tako ima n. pr. Nižnja Avstrija le 4%, Galicija pa 52% analfabetov. Omenil je tudi učiteljsko vprašanje v naši deželi, ter apeliral, naj bi deželni zbor vendar kaj storil za potrebno in vredno naše učiteljskega, saj je že v ta namen izdani denar za deželo plodonosno naložen.

Poročevalec predlog je bil s glasno sprejet.

Se en nujni predlog.

Isti poročevalec je še nujno predlagal, naj se zavrne priziv Matije Oreška proti stavbnemu dovoljenju, ki se je dalo njegovemu sosedu Blumauerju v Kolodvorskih ulicah glede prizidave in prezidave njegove hiše. Orehkov priziv se je zavrnil.

Prošnja prodajalcev premogeta.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o prošnji prodajalcev premogeta, naj bi se razveljavila določba, ki jim nalaga, da mora na vsakem vozu biti decimalna tehtnica. Poročevalec je izjavil, da tehtnice ne morejo biti natančne vsled tresenja na vozu in vsled vremenskih vplivov. Prodajalci pa se ponujajo zavestiti, da bodo premogeta vestno tehtali, ter imeli vreče zašite in blombirane. Predlagal je v imenu policijskega odseka, naj se tozadevni paragraf ne razveljavi. Njegov predlog je bil sprejet, istotako tudi drugi del poročevalčevega predloga glede stroge kontrole.

Obč. svetnik Šubic se je izrekel proti opustitvi imenovanega §. 6, da tehtnicam ne more škodovati toliko ne tresenje, ne vremenski vpliv, ker se ne gre pri tem za miligram, temuč le za kilograme. Določba škoduje najbrže le barabski tatvini premogarskih hlapecev. Stavil je protipredlog, naj se tozadevni paragraf ne razveljavi. Njegov predlog je bil sprejet, istotako tudi drugi del poročevalčevega predloga glede stroge kontrole.

Ponudbi za odkup mestnega sveta.

Obč. svetnik dr. Staré je poročal o ponudbi Ferdinanda Staudacherja za odkup dveh stavbnih parcel v Nunskih, oziroma Levstikovih ulicah. Obč. svet je sklenil svoječasno, da proda mesto svoje štiri parcele na onem zemljišču po 10 K m². Ponudnik pravi, da bi gradil dve vili z vrtovi, ter ponuja 17.144 K t. j. 8 K za m². Sklenilo se je, da se ponudba odkloni, ter zdržiže prvotno določena cena.

Emanuel Zelinka, predstojnik kurilnice v Št. Petru ponuja odkup mestnega stavbišča pod gozdom tivoljske graščine. Ponudba se je istotako odklonila, češ, da so poprej še druga stavbišča na razpolago.

Zrebanje mestnega loterijskega posojila.

Obč. svetnik Lenčé je poročal o 40. zrebanju mestnega loterijskega posojila. Izžrebalo se je 600 števil v znesku 84.580 K. Poročilo se je vzelo na znanje.

Preosnova c. kr. umetno-obrtno strokovne šole.

Poročal je obširno obč. svetnik Senekovič. Ravnateljstvo imenovane šole navaja v svojem poročilu, da se je šola v 17 letih svojega obstoja čimdalje lepše razvijala. Šola šteje danes 5 različnih oddelkov, v katerih poučuje 17 stalnih učiteljev. Država pa name rava vse take šole preosnovati v šole za stavbne in umetne obrtne ter je za to že skrbljivo in proračunsko za leto 1906. Koristi bodo od preosnove večje, ker bo namenjena v prvi vrsti za obrtne pomočnike in mojstre, ne pa le za dečke, ki se po dokončani šoli često niti ne posvetijo obrti. Predlagal je, naj se občinski svet že sedaj izreče, da bo tudi napram preosnovani šoli prevzel iste materialne obveznosti, kakor jih ima za sedanjo šolo.

Obč. svetnik Šubic je navedel le par opazk. Dosedanji zavod ima za dva tečaja za pomočnike in mojstre, stavbni tečaj za zidarje, kamnoseke i. t. d. in javno risarsko šolo. Naval na oba tečaja je tolik, da so morali pri stavbnem tečaju letos zavrniti 36 prosilcev; javna risarska šola ob nedeljah ima prostora le za 25 risarjev, a letos je bilo sprejetih 43, odklonjenih pa 36 prosilcev. Razen teh naj bi preosnovano šolo obiskovali po dve leti taki dečki, ki dorastejo ljudski šoli ter gredo danes navadno za dve leti v realko, preden prestopijo h kakik obrti. Šolanje v realki je dražje ter tudi ne more dnevno pripravljati za obrtni stan, kar se zgodi v nameravanih dveh letnikih. — Poročevalčev predlog je bil sprejet.

Dotacija na barjanski šoli.

Občinski svetnik J. Dimnik je poročal o uporabi dotacij za l. 1904/05 na šoli na Karolinski zemlji. Ker so tozadevni računi v lepem redu, se je poraba odobrila.

Računski sklep mestne klavnice za l. 1904.

Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis. Dohodkov je bilo 48.006 K 95 h, stroškov 31.140 K 38 h, tedaj prebitka 16.866 K 58 h. Ker je v mestni klavnici investovana glavnica 385.577 K se je obrestovala v letu 1904 * 4 37 %. Zaklalo pa se je leta 1904 govedu 4338, prašičev 9450, telet 7421, kozlov in ovac 2314, kozličev 2014, konj 71, Skupaj 25.608 glav. Uvozilo se je 50.576 kg mesa. — Obračun se je vzelo odobruje na znanje.

Računski sklep mestnega vodovoda za l. 1904.

Poročevalec obč. svetnik Šubic. Vode je bilo vzdignjene 1.404.948 l. t. j. povprečno na dan 3850 l, ali na vsakega prebivalca povprečno 100 l na dan.

Poročevalec je poudarjal, da stopnjujoča se poraba vode govori o visoki kulturi. Dohodkov je bilo 157.976 K 89 h, stroškov 123.014 K 9 h, tedaj prebitka 34.962 K 80 h. Obračun se je vzelo odobruje na znanje.

Vodovod za Šiško.

Poročevalec obč. svetnik Šubic. Že pred leti je prišlo upraviteljstvo vodovoda do zaključka, da je treba nove črpalnice ali na drug način pomnožiti vodovod. Zgraditelj vodovoda inž. Smreker se je izrekel za drugo cev, ker se je pri dveh strojih bati tolikoga pritiska, da bi znala edina cev vodovoda počiti. Mestna občina ne bo obremenjena, ker je zadosten fond. Upraviteljstvo je sprožilo misel, naj se druga cev napelje iz Kleč skozi Šiško da se da tej občini tudi priliko dobiti vodovod za primerno malo odškodnino. Na tozadevno ponudbo je odgovoril občinski zastop Spodnje Šiške, da dovoli polaganje cevi po svojih cestah le, ako se privatnikom povrnejo vsi stroški da napravi mestna občina Šiški vsaj 6 vodnjakov in na vsakih 300 m po en hidrant. Ako pa bi si napravila občina Šiška kdaj svoj vodovod, izgubi mestna občina vse pravice do svojih naprav v tej občini. Taki pogoji seveda niso bili sprejemljivi. A vsa nadaljna pogajanja in posredovanja okrajnega glavarstva niso imela boljih uspehov. Zato predlaga direktorij mestnega vodovoda: Občinski svet skleni soglašujoč se z razlogi mestnega magistrata.

1) Glede na stališče občinskega odbora v Spod. Šiški se pretrga s to občino vsako nadaljno obravnavanje o polaganju novih vodovodnih cevi po ozemlju te občine.

2) Upraviteljstvu mestnega vodovoda se naroča, da napravi načrt in proračun za polaganje druge vodovodne cevi od zajemalnice v Klečah pa do vodohrambe v Tivoljskem gozdu in sicer tako, da bo nova cev ležala kolikor možno poleg sedanje.

3) Gosp. županu se naroča, da primerno obvesti o tem sklepu c. kr. okrajno glavarstvo.

Predlogi so bili sprejeti z dodatnim predlogom obč. svetnika Senekoviča, naj se izpelje nova cev po Bleiweisovi cesti do vodohrambe, oziroma od tam po Marije Terezije cesti v mesto.

Ostale točke, v kolikor se niso odložile, so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. novembra.

— Predrznost dr. Šusteršiča je velika in moč se časih igra z ognjem kakor kak otrok. Tudi bridka izkušnja življenja ga še ni spametovala. Šele nekaj let je tega, kar je slovesno razpisal 1000 kron nagrade, če se mu dokažejo očitanja glede žindre. No in mi smo dokazali vsa očitanja in sodišče je v vseh instansah potrdilo, da je bil dokaz doprinešen. Celo osel gre samo enkrat na led; dr. Šusteršič je zdaj šel že drugi na led. Zopet je razpisal 1000 K, dasi ve, da tak razpis ni vreden piškavega oreha. A vzliči temu mu homo tudi to pot posvetili kakor pri žindri.

— Cesta v selški dolini. Piše se nam: Ker se deželnooborsko zasedanje bliža že koncu, pričakovalo se je vedno nestrpnje, da se bo naš deželni poslanec Čočov France zbudil iz dolgega spanja in se malo pobrigal za novo cesto med Področtom in Petrovim brdom, da bi se malo popravila ali pa popoporna sapra, ker je nevarna za ljudi in živino. Bati se je kake vožnje nesreče. Čudno je, da se Čočov France tako malo zmeni za Selško dolino, ki je mnogo služila pri tej vožnji, sedaj pa gre vse blago na Gorico. Pa saj mu ni zažrtiti, ker on ni

poslanec volilcev, ampak dr. Šusteršiča. — Opasovalec.

— Klerikalci in socijalni demokratje se si že navzapravi. Klerikalci in socijalni demokratje vodijo skupen boj za splošno in enako volilno pravico. V sladkih objemih se tope njihovi voditelji, kadar se spravijo nad našo stranko in se kosajo v sabavljanjih. Da se to prijateljstvo že krha, pokazalo se je na nedeljskem shodu v Trbovljah. Tam je prišlo po »Slovenševem poročilu do precej ostrih besedi med klerikalci in socijalnimi demokrati in če že »Slovenec« kaj takega poroča, moralo je biti še vse drugače hudo. Sicer pa ne preteče dolgo, ko si bosta obe skupno nastopajoči stranki v laseh, to pa takrat, ko bodo socijalni demokratje spoznali, da so klerikalcem v boju za splošno volilno pravico le za štafažo; ko jih klerikalci ne bodo več potrebovali, ne bodo se jim več tako sladke besede za nje slivale iz ust.

— Za postranskega učitelja petja na I. drž. gimnaziji v Ljubljani je imenovan koncertni vodja »Glasbene Matice« g. Matej Hubad.

— Iz davčne službe. Davkar g. Josip Oblak je premeščen od davčnega referata okrajnega glavarstva v Ljubljani k onemu v Kočevju.

— Repertoar slovenskega gledališča. V petek se ponavljaj izvrtna Dietens Sotóthanova veseliga »Mala Dorrit« z gospo Kreisovo-Potočkovo in g. Lierom v glavnih dveh vlogah. — V nedeljo sta dve predstavi: popoldne »Deseti brat«, sveder nepreklicno zadnjič velika ruska opera »Pikovka dama« — V torek, dne 28 t. m. sta dve predstavi: popoldne delavska drama »Jernej Turaker, sveder opera »Aida« — Drama študira Bozděhovo veseligo »Gospod sveta doma«, opera pa pripravljaj Rossinijevega »Brivca sevilijskega« in opereto »Zvonovi korneviljski«.

— Slovensko gledališče. Snoči smo imeli v gledišču lep večer, ki nam je nudil dokaj užitka, ne samo da je igra ki se je vprizorila, vrlo zabavna, marveč tudi igralo se je za naše razmere vobče prav dobro. »Mala Dorrit«, ki jo je po Dickensovemu romanu presadil znani pisatelj Schönthan iz angleškega in epskega na nemško in dramsko, je prav ljubka in vrlo zabavna veseliga, ki mora imeti uspeh, ako se le kolikčak dobro igra. Naravnost prekrasno je orisan značaj mlade Dorrit, nepokvarjenega, naivnega in srčno dobrega dekletca, okoli katere se suče vse dejanje in ki daje vsi igri poseben kolorit, pretkan s čarobno solnčno svetlobo. — V zaporu Markalsea kjer se zapirajo na željo upnikov dolžniki, ki ne poravnajo svojih dolgov, živi William Dorrit že dolgih 18 let. Nihče ne ve, zakaj ga njegovi upniki drže v zaporu in vrhu tega še plačujejo zanj, dasi je jasno, da ne more svojega dolga nikdar poplačati. Denar posojen Dorritu, je izgubljen, čemu si povzročajo njegovi upniki še vrhutega nepotrebne stroške. Dorrit sam tega ne ve in se tudi ne briga za to. Ze zdavna se je uživel v svojo usodo in zdi se mu celo, da da je srečen, zlasti ker uživa med svojimi tovariši neko avtoriteto, ki ga usposablja, da igra v jetnišnici prvo vlogo in nastopa, kakor da bi bil pravi gospodar v hiši. Njegovim sojetnikom je to samo v zabavo. Dorrit, ki seveda ne razpolaga z mnogimi denarnimi sredstvi, se je tekom svojega bivanja v jetnišnici navadil, da nadleguje vsakega za »darilca« z neko suvereno nestrannostjo, katere pa sam niti ne opazi, ker se je uživel v prepričanje, da je povsem umljivo, da njega vzdržujejo drugi. V tem krogu je Dorritova hčerka Amy solnce, okrog katere se vrtil vse. Saj je tako dobra, tako ljubezna in tako ljubka, da so vsi prebivalci Markalsea kolikoroliko zaljubljeni v njo. V njo se zaljubi tudi mladi Clennam, ki je iskal doslej naslade samo v uživanju. Njena neprisiljena ljubeznivost, njena srčna dobrotla in nepokvarjenost ga osvobji popolnoma, da se jame živo zanimati za njeno in njene rodbine usodo, da se izneveri svoji ljubici Ines in ne miruje preje, dokler se mu ne posreči iz starih dokumentov dokazati, da je William Dorrit edini potomec Japleta Jeremije Dorrita in dedič njegovega ogromnega premoženja. Clennam se nato kot skromen mož, ki hoče pokazati svojo nesebičnost, umakne s pozorišča. V nekem morskem kopališču, kjer živi Dorrit kot kak indijski Nabob, se sestane z Amy in se najdete njuni srci. — Vloga »Mala Dorrit« je kakor ustvarjena za naviko, ki najde v njej obsežno polje, da pokaže vse svoje

igralske in umetniške sposobnosti in vrline. O gospe Kreisovi je znano, da ji prijajo najbolj naivne vloge, ki jih ume igrati z umetniško dovršenostjo; ni se torej čuditi, da je bila večeraj v vlogi »Mala Dorrit« v svojem elementu in igrala s tolikim umetniškim žarom in vzbikom, da je nas, rekli bi, naravnost očarala. Kot prava umetnica se je vglobila v vlogo in oživela v značaj, zato je tudi igrala neprisiljeno, realistično in vlila v svojo gro toliko toplih tonov, da je morala vsakogar ogreti. Naivno, nepokvarjeno, dobro in skromno dekletce Amy je našlo v njej kar najizbornejšega interpreta. Živahnost in temperamentnost v igri, umetniško izraževanje čustev ter naravna neprisiljenost v kretanju, to so lastnosti, s katerimi se odlikuje ga. Kreisova vobče, katere so jo odlikovale večeraj še posebe. Pravi užitek je bil štediti njeni igri. Enakovreden drug g. Kreissove je bil g. Lier v vlogi Williama Dorrita, ki ga je igral z nedosežno virtuoznostjo in rutino, pogodivši najmanjšo črtico v njegovem značaju. Tudi g. Dobrovolnemu je treba izreči pohvalo; igral je živahno in s polnim umetniškim umevanjem, da je nas docela zadovoljil. G. Danilova je bila v svoji vlogi ljubosumne Ines dobra, a tudi g. Danilu moramo izdati spričevalo, da je nam ugajal, ker je igral svobodno in se ni lovil za besede. Ostale vloge so postranske, ki v igri ne pridejo toliko v poštev. Omenimo tu le vlogo Burnisha, ki je bila v rokah g. Verovška, ki je s svojo pravnostjo spretnostjo ustvaril iz Burnisha prav karakterističen tip. Kakor smo že v uvodu naglašali, se je vobče prav dobro igralo in želeli je samo, da bi se dramsko osobje vselej potrudilo tako, kakor snoči, potem bi pač odpadla neljuba dolžnost ocenjevalcev, izrekatigranje.

X. Draginjske doklade dež. uradnikom. Finančni odsek je sklenil nasvetovati dež. zbirnu, naj dovoli dež. uradnikom draginjske doklade in sicer 20% uradnikom nižjih vrst, 16% uradnikom srednjih vrst in 8% uradnikom višjih vrst.

— Glupost klerikalne kritike. — Že pred večer kakor 14 dnevi je predaval prof. Wester o Ellen Keyevi in njenih nazorih o vzgoji. A stvar nekemu klerikalnemu kritiku še sedaj ne da miru. Grozno ga mora ščemeti zavest, da se je tu pred izbranim občinstvom govorilo o moderni ženski in modernih idejah, dočim se tam nekeje v zakotju hotela Union klobasari terciolkam in devičnicam o »srednje večkem napredku.« In zdaj se je pisarček oglašil in zabeznil na predavatelja in Ellen Keyevo samo in na stvarno poročilo v »Laibacher Zeitung.« In končno se zadirkava v predavatelja, češ da je prepisal vse iz Ellen Keyeve. Zlobnejša glupost ko ta trditve sploh ni mogoča. Predaval je o nazorih pisateljice: torej kje drugje naj zajme snov ko iz spisov pisateljice same? O treseglavi Glupoglav!

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vsem svojim podružnicam. Dvajseto družbino upravno leto 1905. se bliža svojemu koncu in gotovo bi bilo častno za naše podružnice, ko bi mogli trdititi: Družba je imela ob svoji dvajsetletnici 151 delujočih podružnic — niti ena ismed njih ni spala. Žal, da te sodbe glavno vodstvo ne more izreči še letos v »Koledar-Vestniku« za leto 1906. A veliko pa nam je do tega, da se v prihodnjem »Koledar Vestniku« za leto 1907. z večjimi prispevki kakor je to bilo dosedaj, izkažejo vsaj one podružnice, ki so to letošnje leto delovale tako, kakor jim je velevala njih domorodna ljubav. Zato prosimo vse svoje podružnice in njih častite odbore, da sigurno še pred potekom tega leta — to je pred 31 decembrom 1905 — vpošljejo vse svoje prispevke, ki so jih nabrale za letos in svoje eventualne blaginjske preostanke od prejšnjih let v vodstveno blaginjsko s priloženo položnico c. kr. poštno hranilnega urada. Preostajoče položnice pa naj se ohranijo blagovoljni prihodnji uporabi. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 30. novembra 1905

— Akademija. Prijateljski sestane se vrši v sredo, danes teden 29. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu Ilirija. — V soboto 25. t. m. predava v »Mestnem domu« gosp. dr. Fran Novak o temi »Ugovori meščanstva zoper splošno in enako volilno pravico?« Zatem je prihodnje predavanje v Ljubljani v nedeljo 3. decembra t. l. Predava g. dr. J. Demšar o temi »Spolne bolezni in zakon.«

— Prežernova slika. Gosp. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani, je založil velik, isredno okusno izdelan portre Prežernov. Slika je napravil češki slikar M. Maršep v Zagrebu. Pesnikov portre je visok 41 cm, slika v lepem, modernem okvirju pa meri 62 cm v širokosti, 80 cm pa v dolžini in stane 12 K brez okvirja, z

okvirjem pa 20 K. Slika bo v okras vsakemu salonu. Ogleda se jo lahko v izloženem oknu gospoda Bahoveca na Marijinem trgu. Kdor hoča imeti res okusno sliko našegá prvoga pesnika, naj si jo naroči pri Bahovecu.

— Zabavni večer. V soboto, dne 2. decembra, priredi pevski zbor »Glasbene Matice« v veliki dvorani »Narodnega doma« pri pogrnjenih mizah svoj letošnji prvi zabavni večer, pri katerem sodeluje slavna ljubljanska društvena godba. Na sporedu so poleg godbenih točk toške moškega in mešanega zbora in veleznimiva burka. Po končanem sporedu ples. Podrobnosti objavimo prihodnjič.

— Slovenskega trgovskega društva »Merkur« slavnotni občen zbor se bo vršil ob priliki društvene petletnice, v nedeljo, dne 26. novembra t. l. ob 1/2 11 uri dopoldan v društvenih prostorih po sledečem sporedu: 1. Pozdrav društvenega podpredsednika g. Alojzija Lillega. 2. Ob petletnici, govori gosp. dr. Fran Windischer. 3. O potrebi slovenske višje trgovske šole, govori gospod Karel Meglič. 4. Predlog o izvolitvi častnega člana.

— Zeza pekovskih delavcev v Avstriji, krajna skupina Ljubljana je vložila na zdrugeo pekovskih mojstrov v Ljubljani prošnjo, naj bi na dan otvoritve drž. zbora 28. t. m. vse pekovski delo v Ljubljani bilo končano do 8. ure jutraj in da bi imeli pekovski delavci potem cel dan prosto. Občinstvo se naj opozori, da ta dan ne bo izdelovalo domačega kruha in ga nosilo v peko. Zadruga je tej prošnji docela ugodila.

— Odbor zadruga pekov in kolarčikov za Ljubljano in Spodnjo Šiško naznanja s tem slavnemu občinstvu, da je v svoji seji z 21. t. m. sklenil prošnji zveze pekovskih delavcev v Avstriji, oziroma krajne skupine v Ljubljani, ugoditi, da ne bodo nobeden pekovski mojster v torek, dne 28. t. m. sprejemal tujega kruha v peko in da s plah ta dan ne bo, kakor običajno, popoldne svež kruh, in to radi tega, ker hoče vse delavstvo imeti ta dan praznik, ker bodo napravili velikansko manifestacijo za splošno in enako volilno pravico.

— Poročil se je 20 t m posestnikov sin gosp. Roman Maver z gđno. Ano Roje, posestnikovo hčerko iz Žužemberka. Č stitamo!

— Vinska semnja v Postojni in v Krškem. Meseca decembra se priredita zopet dva semnja in sicer v nedeljedek, dne 4. decembra v Postojni, v sredo, dne 6. decembra, t. j. na dan sv. Miklavža, pa v Krškem. V Postojni se bodo prodajala kranjsko-vipavska, v Krškem pa dolenska in spodnještajerska vina. Na obeh semnjih bo deželni vinarski potovalni učitelj predaval o umnem kletarstvu. Za Vipavsko dolino se je priredil vinski semenj v Postojni radi ugodnih železniških zvez na vse kraje. Upamo in prosimo, naj bi tudi ta semnja, zlasti v Postojni posetilo mnogo resnih kupcev, kajti ta vina so letos res prav dobra, tako da zaslužijo mnogo višjo ceno, nego se sedaj plačuje.

— Iz Žužemberka se nam piše: Tukajšnje gospice so priredile dne 18. t. m. v prostorih g. F. Modica plesni venček s šaloigro: »Prvič pri fotografu«, šaljivo pošto itd. v prid šolski zastavi. Šaloigra je zanimala splošno in igralke so rešile svoje vloge prav dobro. Zlasti se je odlikovala kot igralka gospica Cerkova. Tudi druge točke so bile zabavne. Ko se je nato razvil ples, ki je trajal do jutra in prosta zabava, je zavladalo veliko veselje in z vsakega obraza se je videla zadovoljnost. Največ zaslug sta si pridobili gospici Kutnarjeva in Sedejeva, ki sta z drugimi gospicami lahko ponosni na tako imenitno veselico, kaj kršne že dolgo ali pa sploh še ni bilo v Žužemberku. Akoravno ni bila udeležba posebno velika, se je vendar zbrala najboljša družba iz tega in okolice, tako, da se prirediteljcem lahko čestita, s prošnjo: Napravite nam še tako lepih večerov!

— Živnozdravniško predavanje na Blokah. Dne 19. novembra t. l. imel je gospod okrajni živnozdravnik Majdič iz Logatca v tukajšnji šoli predavanje. Pred vsem je gospod župan J. Modic s kratkim nagovorom predstavil došlim poslušalcem gospoda zdravnika Majdiča, nato je gospod Majdič poslušalcem, (bila je velika soba natlačena posestnikov bloške fare), predlagal in jih poučeval o živnozdravi ter natančno podrobneval posamezne točke. Poslušalci so ga verno poslušali in so dobili takoj prepričanje iz njegovga predavanja, da je njegov pouk v resnici koristen in važen za vsakega živinoorejca. Vseled tega se imenovano gospodu zahvaljujemo za tako koristen pouk ter želimo, da bi nas kmalu zopet obiskal ter nadaljeval tako koristen pouk za nas živinoorejce.

Krivo ženitovanje. Vdova M. Okorn iz Šmartna pri Litiji se je v nedeljo omožila. Na ženitovanju je nastal pretep med drugom Andrejem Ruparjem in bratom Okorn, sinovoma naveste. Rupar je bil z nožem težko poškodovan na roki, nakar sta brata Okorn gostilno, v kateri se je vršilo ženitovanje, s kamenjem bombardirala in razbila več šip. Orožništvo ju je aretovalo in izročilo sodišču.

Obstreljen je bil pretakli teden delavec Josip Šepič iz Smarčar pri Boštanjcu v nekem gozdu od Karla Mauera iz Radne, da se je sgrudil na tla. Vendar je pozneje dobil toliko moči, da je vstal in šel naprej. Mauer je pa pozneje v Vrhovem v gostilni Ivana Kržana zašel rasgrajati, ker ni precej pijače dobil in gozil, da bo streljal in že pomeril s puško. Gostom se je posrečilo ga razorožiti, nakar je Mauer pobegnil proti Radčam.

Akademija. V Novem mestu bo predaval v soboto, 25. t. m., o pol sedmih zvečer v čitalnični dvorani g. prof. Jož Reisinger o strelski.

Bralno in pevsko društvo v Toplicah lepo napreduje. V nedeljo, dne 19. t. m., je priredilo društvo zopet predavanje. Predaval je g. učitelj Gregor o oliko. Predavanje je bilo vseskozi dobro in koristno. Naprosili bodemo g. predavatelja, da to še enkrat ponovi. V nedeljo, dne 26. t. m., priredi društvo veselico s petjem, deklamacijo, igro in prosto zabavo.

Slovenska zmaga. Pri občinskih volitvah v Gotovlah na Štajerskem je na čelni strani zmaga slovenska stranka. K zmagi so pripomogli krepko vrli židani.

Nadgeometer trgovec perutnine. Nadgeometer Martiny je iz Maribora preseljen v Brežice disciplinarnim potom. »Marburgerer« javka, kakaj se tako zaslužno može pošilja iz Maribora. No, Martinyeve zasluge obstoje v tem, da je delal propagando za vsenemške cilje in da se je pečal za svoj žep s trgovino perutnine. Vseled tega je vladal v njegovem uradu vzoren nered. Seveda slovensčine ni zmožen.

Šoštanjaska narodna godba priredi 25. t. m. koncert v Celju, 26. t. m. v Mariboru, 8. 9. in 10. decembra bo pa koncertirala v Ljubljani in v Trstu.

Slov. izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“ v Gradcu priredi v soboto 25. t. m. zabaven večer s petjem in tamburanjem. Lokal: Steinfelder Behalte.

Razveseljivo dovoljenje. Višje deželno sodno predsedstvo v Gradcu je dovolilo sodnemu pristavu Oswatichu v Brežicah, da se sme udeležiti ustanovitve ondnotnega »sturnferia« in prevzeti tudi mesto »Turnwart«. Implicite so mu še dovolili, da sme pri vsaki pripravni priložnosti javno peti »Wacht am Rhein«, »Bismarcklied« in druge hujskajoče pesmi. Na vsak način je to dovoljenje vredno vsega uvaževanja in mora nas Slovence le razveseliti, ker, kar je dovoljeno nemškim in nemškutarskim s. kr. uradnikom, se tudi slovenskim ne da zabraniti, ampak se bodo sednji mogli izraz vsakega zadržka udeleževati narodnih prirejanj in vatopati v narodna društva.

Kap je zadel carinskega upravitelja Fr. Matheuzeta v Beljaku.

Umor. V Podgorju na Koroskem je zaklal kmetski fant Binder tovariša Reichmana po nekem prepiru v gostilni.

Umrl je v Solkanu 85 let stari Mihael Komel, brat pokojnega majorja in slovenskega pisatelja Andreja pl. Komela Sočabranskega.

Samomor. Predvčerajšnjim je skočila v Savo, kjer se steka Grojnica vanjo, neka mlada gospodična. V bližini se nahajajoči otroci so sicer zašli klicati na pomoč, ali nesrečnica je že izginila v valovih.

Novi državni poslanec za Trst. Ker je poslanec Scaramanga odložil mandat ter ga noče sprejeti proglašen je za kandidata asesor mestne delegacije dr. Pitačco.

Um je otemnel nekemu trgovcu vsled izgube njegovega dragega sorodnika. Trgovec je prišel v Trst in se ondi v nekem hotelu v sami srcaji in spodnjih blačah usedel na oknov prizidek v tretjem nadstropju tako, da so mu noge visele na ulico. Moža so rešili iz nevarnega položaja na ta način, da so spodaj na ulici razpeli široko plahto, dočim se mu je zgoraj neopaženo bližalo pet mož, ki so ga zgrabili s tako hitrico, da ni mogel izvršiti samomora. Dal se je čisto mirno odpeljati v bolnico in se ondi legitimiral.

Izpred tržatkega porotnega sodišča. 26. junija t. l. je nastal pri usenjarju Franu Grana teltiju v Trstu ogenj. Ker se je splošno sumilo, da je Granatelli sam za-

žgal, sedel je včeraj pred porotniki, ž njim pa tudi njegova žena Elisa in Anton Brunner, njun uslužbenec. Sodišče je obsodilo Granatellija na 3 leta težke ječe, dočim sta bila ostala dva obtožena oproščena. 26. julija je Anton Sluga iz Javorji pri Podgradu svojega očeta Ivana umoril s tem, da mu je s krivcem prerisal vrat. Vzrok je bil ta, da je Ivan Sluga, ki je pred tremi leti prepustil sinu Antonu gospodarstvo, vsled raznih sporov s tem sinom preklical izročitev in gospodarstvo izročil svojemu mlajšemu sinu. Anton Sluga je bil zaradi hudodelstva uboja na bližnjem sorodniku obsojen na 12 let težke ječe.

Prevoče krvi je bil v ponedeljek v Trstu 25. etni Mazzareno Micheli iz Jokina Italijanski konzulat je vsled rojstnega dne kraljice Marijete razobesil italijansko zastavo. To pa Micheliju ni bilo všeč, zato je zašel razgrajati pred konzulatom in odvedla v zapor. Na liču mesta se je nabralo ogromno ljudi.

Nasilni vojaki. Zakonska Fran in Ana Klinc in Iv. Fabjan so se peljali z vozom s Fabjanovim bratom iz Tomaja v Trst. Ko so prišli plizu Opčini, stopili so pred konja trije vojaki in jih s silo ustavili. Z golimi bajoneti so grozeč prisedli k družbi in veleli pognati, kar se je tudi zgodilo. Med potjo so pa začeli vbjaki poželjivo gledati Klinčevo ženo in ko je na vprašanje nekoga vojaka, če je to Klinčeva ljubica, odgovoril njen mož, da je njegova žena, odvrnil je vojak: »Vaša žena ali vsa ljubica, nočaj bo naša!« Ker so začeli vojaki nato stezati roke proti Klinčevki, zagrozil je njen mož, da ustrelj vsakega, ador bo še uganjal keke neumnosti. Vojaki so se na to zbalj, ko je pa prišel voz na Opčino, izročil je Klinc nasilneže orožnikom. Ne rešemo, da niso tržaški izletniki prestali velik strah vsled obnašanja teh vojskov. S tem pa še ni rešeno, da bi se morala »Eduost« skoraj jokati, ko poroča z znanim jadikovanjem take in enake dogodke, ki so v Trstu in okolici precej vsesdanji.

Svetilni plin je eksploziral. 24letni kovač Fortunat Ličen iz Isote pri Piranu je šel v Trstu z gorečo svečo v klet. Komaj je odprl vrata, nastala je silna eksplozija svetilnega plina, ki se je vsled sveče užgal in ožgal Ličena po obrazu in rokah, da je moral iti v bolnico.

Napadena poštna patrulja. Kakor se nam poroča iz Višegrada v Bosni, je bila med Prjepoljem in Plevljem napadena poštna patrulja. En vojak je bil ubit, drugi pa ranjen.

Zadruga krojačev itd. izredni občni zbor bo v nedeljo, dne 26. t. m. dopoldne ob pol 10. uri v mali dvorani »Mestnega doma« po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo načelstva. 2. Prememba pravil. 3. Pristop k bolniški blagajni »Zveze obrtnih zadrug (poroča načelnik zveze). 4. Dopolnilne volitve. 5. Raznoterosti. Načelstvo zadruga prosi cenjene člane, da se tega shoda udeležje v obilnem številu.

Nesreča. Včeraj popoldne je šel 5letni postrščkov sin Anton Hribar po Elizabetni cesti v otroški vrtec. Na razpotju Elizabetne ceste in Streliških ulic je šel dečko čez cesto, a baš tačas je pridiral za njim neki neznan voznik in podrli dečka pod konje in voz, potem pa dirjal dalje. Hribarja, ki je na čelu in desnem stegnu znatno telesno poško dovan, so oddali v otroško bolnišnico.

Pobegnil je snoči iz hleva na Dunajski cesti umobolni Anton Pavlič iz Klanca pri Kranju, katerega je pripeljal njegov oče z namanom, da ga odda v blaznico. Tekel je po Dunajski cesti, kjer sta ga prijela dva policijska stražnika. Nesrečnega so potem oddali v blaznico.

Tatvina. Danes ponoči je bil ukraden iz nekega hleva na Dunajski cesti posestniku Franu Pavliču iz Klanca pri Kranju zelenorjav sukniš, v katerem je imel neke listine, vreden 14 K.

Pes je ugriznil dne 20. t. m. na Privozu 5letno Pavlino Vogelnicovo in jo telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Pobalinstvo. V petek ponoči je neki zlikovec polil s rdečo barvo novo napravljene reklamni napis na hiši v Kolodvorskih ulicah št. 7 mizarskega mojstra gospoda Fr. Fajdige.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo s južnega kolodvora v Ameriko 37 Slovencev in 18 Hrvatov. 6 Slovencev je prišlo iz Westfalskega, 8 Hrvatov in Macedoncev je pa prišlo iz Pruskega in Gornje Avstrije.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri svečer v hotelu

»Ilirija« (Kolodvorske ulice) društveni koncert s 4 člane. Začetek ob 8. uri. Vatopnina za člane prosta, nečlani plašajo 40 vin.

Vojtaški koncert bo jutri svečer v Kolodvorski restavraciji (Sehrey). Začetek ob 7/8. uri. Vatopnina 50 vin.

Domači »šramel« bode koncertoval danes svečer v restavraciji »Perles«, Prešernove ulice. Začetek ob 8. uri. Vatopnina prosta. — Jutri svečer se vrši koncert v kavarni »Prešeren«. Začetek ob 9. uri. Vatopnina prosta.

Jugoslovanske vesti. Hrvatski sabor je imel včeraj dopoldne svojo redno sejo. Dr. Harambašić in drugovi so vložili nujni predlog, naj se izvli odsek 11 članov, ki naj še tekom tega saborskega zasedanja predloži sbornici nadrt zakona o splošni, enaki, direktni in tajni volilni pravici. Dr. Frank je utemeljil svoj predlog glede uvedbe splošne in enake volilne pravice. Nato se je razpravljalo o Harambašićevem predlogu, ki se je izročil kombiniranemu odseku, v katerem bodo zastopani tudi predlagatelj. Dr. Harambašić je interpelliral vlado radi postopanja policije pri demonstracijah v Zagrebu. Zagorac pa radi dogodkov pri koprivniški volitvi v zahtevu, naj se nova volitev nemuloma razpiše. Pri tej priliki je prišlo do burnih prizorov med poslanecema dr. Harambašićem in dr. Starčevićem. Prihodnja seja bo v četrtek. — Shod hrvatskih židov. V nedeljo so priredili hrvatski židje v Zagrebu shod, ki se je bavil s interkonfesionalnim zakonskim načrtom, ki ga je v tem zasedanju predložila vlada saboru. Shodu je predsedoval dr. Hugon Spitzer iz Osjeka. Shod je sprejel resolucijo, tikajočo se ureditve interkonfesionalnega vprašanja na Hrvatskem, ter izrazil svoje ogorčenje radi preganjanja židov na Ruskem. — Zopetna otvoritev hrvatskega vseučilišča. Na banov ukaz je bilo včeraj zopet otvoren hrvatsko vseučilišče. Popoldne so bila že običajna predavanja.

Za tiskovno svobodo je govoril v proračunskem odseku hrvatskega sabora posl. pl. Tomášić, ki je ostro kritikoval postopanje vladnih organov v zadevi konfiskacije časopisov ter naglašal, da bi bilo bolje, da bi se listi sploh ne plenili, kakor da potem ishajajo popolnoma beli, kar javnost bolj razburja, kakor najostrejši članek najbolj hujskajoče vsebine. — Res, na Hrvatskem je že skrajni čas, da se uvedejo evropski odnosi napram časopisju!

Sprememba v vodstvu zagrebskega gledališča. Kakor se poroča iz Zagreba, je imela vlada namen izročiti vodstvo hrvatskega gledališča »Društvo hrvatskih književnikov«; v imenu društva bi imel še ta petek prevzeti umetniško vodstvo gledališča dr. Stjepan pl. Miletić, ki bi bil takorekoč društveni eksekutivni organ. Dr. Miletić je bil že pred leti intendant hrvatskega gledališča, ki ga je pod svojo upravo dvignil na višek umetnosti! Ko je odstopil, je bil predmet ostrih napadov. Sedaj je dobil zadoščenje, da se je tudi v odločilnih krogih uvidelo, da se mora gledališče voditi v pravcu, ki ga je zahteval on, in da ga ni sposobnejšega moža na Hrvatskem za vodstvo gledališča, nego je on — Miletić! Za, da je izvedba vladnega načrta, da se na čelo gledališča zopet pokliče dr. Miletić, za sedaj onemogočena. Dr. Miletić, ki je obenem predsednik »Saveza hrvatskih sokolskih društev«, je namreč obolel, zadel ga je namreč lahka kap. Nadejati se je, da skoro okreva ter zavzame mesto, za katero ni nihče med Hrvati bolj sposoben nego on!

*** Najnovejše novice.** — Car nevarno bolan? Car je baje v neprestanem razburjenju, da mu ne pomaga nobeno pomirjevalno sredstvo več. — Za velikega vojvodo luksemburškega je proglašen princ Viljem, ki mu je vojaštvo že priseglo zvestobo. — Protizakonskem u nadržtu o zavarovanju privatnih uradnikov se je izreklo društvo zavarovalnih uradnikov na Dunaju, češ, da je zakon popolnoma nezadosten. — Za pol milijona ponarejenih bankovcev kroži po Ogrskem. Zaprli so 70 članov družbe ponarejalcev. — Velika nesreča na morju. Blizu francoskega mesta Saint Molo je trčil angleški parnik »Hilda« ob skalo ter se tako naglo potopil, da se je le malo oseb rešilo na vrh jaborov, ki so ostali nad vodo. Pa še od teh jih je večina umaznila, preden je prišla rešitev. Utonilo je blizu 100 oseb.

S petrolejem polititabak. V Arad je dospelo 10 vagonov režijskega tabaka. Najbrže iz maščevanja je nekdo politi ves tabak s petrolejem. Škode je 25 000 K.

39 delavcev je zgorelo v Glasovcu v skupnem stanovanju.

Zaradi brnskih izgredov obsojeni Čehi bodo baje vsi pomiloščeni.

Nesreča na morju. Blizu Dubrovnika se je razbila ladja »Gennarone«, ki je vozila 700 ton sadja. Tudi kapitan in dva mozarja so utonili.

Ubegli turški častniki. V Beograd je prišlo peš več turških častnikov, ki so pobegnili od turške armade, ker že več mesecev niso dobili plače. Poeskujati bodo svojo srečo v Avstriji.

Zangleškimi parnikom »Hilda« se je potopilo 123 oseb. Le šest oseb se je rešilo.

V blaznosti. Na Dunaju je ustrelila 22letna Katarina Sehreiber svojega očeta. Pri policiji je rekla, da je njen oče zarotnik, ona pa je cesarjeva hči.

Književnost.

„Balkanska Vila“. Znani hrvatski kompozist F. S. Vilhar v Zagrebu namerava pod gornjima naslovom izdati zbirko fantazij na temeju hrvatskih, slovenskih, srbskih in bolgarskih narodnih napevov in to v zvezkih, izmed katerih bo imel vsak okoli 50 tiskanih strani. Cena vsakega zvezka bo le 2 K. Da bo mogoče založniku vedeti, koliko zvezkov naj da tiskati, naj mu vsa ona pevstva društva, ki se mislijo naročiti na te zvezke, to naznanijo najkasneje do 1. decembra t. l. Opomniti je, da bodo samo ona pevstva društva imela pravico do izvajanja teh glasb, ki bodo za vse svoje pevce in pevke naročila partiture.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave v Novem mestu. Jože Marinč iz Bučare pri Vidmu je bil svoje dni dragonski podčastnik. Februarja meseca t. l. je stopil v Krškem kot poštni sel v službo. Pri tem je pa odpiral pisma došla iz Amerike, ker je mislil, da najde v njih denar. R-s je dobil v nekaterih male svote. Doigo časa mu niso mogli priti na sled, naposled so ga pa vseeno prijeli in mu dokazali njegovo sjeparstvo. Marinč dejanja ne taj. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe z enim postom vsak mesec.

Barbara Višnjegar iz Račeč je imela tako bolno nogo, da vsled gnilobe ni mogel nihče pri njej ostati. Naposled se ji je posrečilo, da je dobila neko Lenčko Kavšek iz Gorenje vasi pod Kumom. Ta ji je stregla proti odškodnini 2 K. Ta plačilo se ji je pa zdelo prenizko, zato je bolnico ukradla tri hranilnične knjižice, na katerih je bilo skupaj 3600 K in razdelila denar med svoje hčere in zeta. A med temi je nastal prepir in kreg in tožbe in tako se je izvedelo za Lenčino hudodelstvo. Kavškova od ločno taj, da bi bila denar ukradla, ampak trdi, da ji je rajnka podarila hranilne knjižice. Ker njen zagovor nič ne velja, je bila obsojena na tri leta težke ječe z enim postom vsak mesec.

Telefonska in brzojavna poročila.

Žalec 22. novembra. Vrli narodnjak, veleposestnik Rudolf Senica, I. občinski svetnik v Žalcu, je danes umrl. Pogreb bo v petek dopoldne.

Gradec 22. novembra. V nočojnji nočni seji je dr. Hrašovec ostro kritikoval upravo dež. kopališča v Dobrni, dokazujoč, da bo ta uprava kopališče še uničila.

Dunaj 22. novembra. Imeovanje dr. Fořta sekcijskim šefom v železniškem ministrstvu se razglasi pojutrišnjem.

Dunaj 22. novembra. Permanentni obrtni odsek je sklican na ponedeljek, dne 27. t. m.

Dunaj 22. novembra. V petek pride Fejervary z ogrskimi ministri semkaj, da se udeležje konference zaradi skupnega proračuna. V nedeljo bo kronski svet, na katerem se bo razpravljalo o stroških za nove topove.

Praga 22. novembra. Posl. Urban je v dež. zboru sprožil predlog, naj se stroški za ljudsko

šolstvo razdele po narodnosti. Zasedanje dež. zbora se zaključi jutri.

Brno 22. novembra. Moravski deželni zbor je danes odobril pročaunski provizorij, nakar je bilo zasedanje zaključeno.

Budimpešta 22. novembra. Sklicanje nadomestnih rezervistov za zastave se vporablja za silovito agitacijo proti koaliciji. Socijalisti pozivljajo koalicijo naj nabira prispevkov za podpore tistih rodovin, katerih reditelji morajo k vojakom.

Pariz 22. novembra. Sultan se še vedno ni vdal zahtevi veslesil. Za zdaj se sodi, da se bodo vesile omejile na to, da okupirajo glavne turške otoke na obrežju Male Azije.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz-prašek«, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zasnovan v varostno znamko in podpisom. 3 7-15

Ognja in vzloma varne blagajnice Heský Litvinj Dunaj XVII/3. 13 30.000 jih je v rabi od leta 1880. Izdelek prve vrste, ki se je obnesel slajno, če neje nego povsod drugod. 2501

„Le Délice“ cigaretni papir, cigaretno stročnice Dobiva se povsod. 1079-17 Glavna zaloga: Dunaj, I., Predlgergasse 5.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najbolje priznana

Paino-chinin tinktura na lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špecijalitet, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega imbil. mostn. 21-46

Kožuhovina

za gospode in dame v najbogatejši in največji izbiri.

LEOPOLD KLEIN DUNAJ, I., 3013 18 Dominikanerbastei 19.

Najboljše in najcenejše nakupovališče za damske plašče, žakete in moške kožuhe.

Ilustrirani katalogi gratis in franko.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Družbi sv. Cirila in Metoda: Gospod dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Trebnju poslal K 25-10, kot na plačani globi in stroških iz neke kazenske zadeve. — Skupaj K 25-10. Srčna hvala! Živeli!

Meteorološko poročilo.

V zvez. uad. merzem 806-3. Srednji merilnik štak 750-0 98

Novemb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
21.	8. zv.	739.8	0.1	sl. sever	dež
22.	8. zv.	738.1	5.3	sl. svzh.	oblačno
	8. pup.	738.7	7.2	brevetv.	dež

Srednja včerajšnja temperatura: 6.0. normala: 2.4. — Padavina v mm 26.6.

Spominjajte se dljaške in ljudske kuhinje pri igrah in stajah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Borzna poročila.

Ljubljanska "Kreditna banka" v Ljubljani.
Uradni kurzi dan, borze 21. novembra 1905.

Denar	Blago
majeva renta	99 80 100—
orebrna renta	99 50 99 75
avstr. krona renta	99 80 100—
zlata	118 05 118 25
ogrnka krona	95 45 95 65
zlata	113 45 113 65
posojilo dežela Kranjska	99 60 101—
posojilo mesta Spiljet	100 60 101 60
Zadar	100— 100—
bus. here, žel. pos. 1902	100 60 101 60
česka, dež. banka k. o.	99 75 100—
ž. o.	99 75 99 85
sat. pisma gal. d. hip. b.	100 40 101 40
pošt. koma, k. o.	100 40 101 40
10% pr.	106 05 107 05
zast. pisma luner. hr.	100 50 101 50
egreke cen.	100— 100 10
dež. br.	100— 100 30
z. pis. ogr. hip. bau.	99 50 100 50
obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100 25 101 2
obl. žeske ind. banke	99 90 100—
prior. Trst-Poreč lok. žel.	99 50 100—
prior. dot. žel.	315 25 317 25
juž. žel. kup. 1/2%	100 70 101 70
svst. pos. za žel. p. o.	100 70 101 70

Štečaj.

Štečaj od 1. 1860	190 45 192 45
od 1. 1864	299— 301—
šeska	159 65 160 65
šest. kred. I. svetljaj	296— 302 50
II.	296— 302 50
ogr. hip. banke	261— 267—
arhiva k. tra. 190—	101— 109—
turške	147 40 148 40
šeska	24 90 26 90
šeska	42— 48—
šeska	79— 84—
šeska	91— 98—
šeska	64— 70—
šeska	82 75 84 75
šeska	53 25 55 25
šeska	60— 64—
šeska	72— 78—
šeska	629— 640—

Štečaj.

šeska	121 90 122 0
šeska	865— 869—
šeska	1638— 1647—
šeska	873— 874—
šeska	783— 784—
šeska	247— 248—
šeska	679— 682—
šeska	634— 635—
šeska	2635— 2645—
šeska	532 50 533 50
šeska	284— 287—
šeska	584— 585 50
šeska	157— 159—

Štečaj.

šeska	1 49 11 57
šeska	19 6 19 8
šeska	23 49 23 57
šeska	93 98 94 06
šeska	117 50 117 7
šeska	95 65 95 85
šeska	253 75 254 75
šeska	4 94 5—

Štečaj.

šeska	100— 17 16
šeska	100— 14 98
šeska	100— 13 82
šeska	100— 14 42

Žitne cene v Budimpešti.
Dan 21. novembra 1905.

Štečaj.

šeska	100— 17 16
šeska	100— 14 98
šeska	100— 13 82
šeska	100— 14 42

Slabo vzdržno.

Ivan Artač
posesnik v Notranji Gorici

dne 21. novembra po dolgi bolezni preminul. 3742

V Ljubljani, 22. novembra 1905.

Anton Černivec

danes v sredo, dne 22. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne, po dolgi mučni bolezni preminul s svetimi zakramenti, v 84. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspa.

Zemeljski ostanki dragega rajnega prenesejo se k večnemu počitku v petek, dne 24. novembra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta števil. 7, na pokopališče k sv. Kristofu.

Nepozabnega rajnega priporočamo v blag spomin in molitev.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, 22. novembra 1905.

Žalujoča rodbina Grošel.
Brez vsakega drugega obvestila.

Globus -
Čistilni ekstrakt

Sprejemem
gostilno na račun
zunaj mesta

proti Dolenjski strani ali pa v Šiški.
Ponudbe se prosijo na Fani Kušič,
Selo št. 7 pri Ljubljani. 3741-1

Dr. H. vit. Porenta,
primarij dobrotelne za voda v Trstu, spričuje, da je s presenetljivim sigurnim uspehom proti želodnim boleznim uporabljal **želodčno tinkturo**

G. Piccolija
lekarnarja
Ljubljana, Dunajska cesta
1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila točno izvršujejo. I 3729 1

Mednarodna panorama.
Podružnica iz Berolina.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastiška umetniška razstava I. vrste

Zadnji dan razstave:
V soboto, dne 25. novembra 1905:

Dežela in ljudje v Argentini.

... da Panorama international izvrstno izpolnjuje svojo plemenito nalogo, seznanjati ljudi na lahek in cen način z vsem, kar je v prirodi, in da vsled tega tisto tudi učitelju pri nazornem ponku služi kot dobrodošel pomoček, se s tem potrjuje.

Zato pa zasluži Panorama international, da jo tudi vzgojitelji podpirajo najizdatneje.

V Litomerich, 7. avgusta 1905.
K. B. Koltert,
ravnatelj giuhonemnice.

Kolodvorska restavracija.

Jutri v četrtek

koncert vojaške godbe.

Točijo se pristna dolenjska, štejserska in avstrijska vina, potem plzensko (Urquell), Reininghausovo in Polansko pivo iz Saluatorjeve kleti (Monakovo).

Ustopenina 50 vin. Začetek ob polu 8. uri zvečer.

Za mnogobrojen obisk se priporoča **Josip Schrey.**

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.— Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje

Rezervni zaklad K 200.000.—. Baje prodajne na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurznim izgubam. vvojaške ženitninske kaveje.

Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigaja. 8—135

Promet s čekli in nakaznicami.

Anton Šarc
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme nevest.

INDRA TEA
najboljši čaj na svetu.
Dobi se povsod.
Indra Tea Import Company, Trieste.

Absolviran jurist
želi takoj vstopiti
kot notarski kandidat.
Ponudbe in event. pogoje sprejema uprav. „Slov. Naroda“. 3738-1

Zavarovanci
pri ameriškanih družbah se prosijo radi pojasnila oddati naslov pod diskrecijo na upravništvo „Slov. Naroda“. 3733

Kavarna „Prešeren“.
Jutri, 23. novembra t. l.
KONCERT
„šramel“-godbe.
Začetek ob 9. uri. Vstopnina prosta.

Natalijski vrec
iz Francovih varov na shodu naravoslovcev in zdravnikov v Meranu označen za **idealno vodo**

priporočajo odlični zdravniki proti protinu, revmatizmu, tvoritvi peska in kamna v ledvicah in mehurju, kot **izborna zdravilno vodo** in obenem kot **slastno in okusno namizno vodo.**

Glavno zalogo v Ljubljani ima gosp. Mihael Kastner, velezaloga rudniških vod 3737-1

Blagajničarka
za trgovino z mešanim blagom, ki je kot taka ali kot prodajalka že službovala, se takoj sprejme.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 3724-2

Manufakturna trgovina
se zaradi družega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj proda. 3408-10
Natačneje pove Franc Dolenc v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Sode
vinske od 620 do 650 litrov vsebine proda po nizki ceni 2681 27
Fran Cascio
Vegove ulice števil. 10.

Najlepši **ALBUM CITRE.**
Najcenejše muzikalije za citre. 30 različnih vzorov (po 18 do 19 strani) po K 1-20 netto. Zadržite osnovnike zastavi tudi o citrah in strunah! 3497-8
ANTON KIENDL
Dunaj, 8/I. Neudeggergasse 6.

Veliko stanovanje
z balkonom se odda s 1. februarjem, malo stanovanje in prostor za malo prodajalnico
pa takoj. — Ravnotam se proda lepa **blagajna** (Wertheimerica), 2 velika soda po 30 hl in 5 barigel.
Pojasnila v Spod. Šiški pri J. Vodniku. 3683-3

Zahvala in priporočilo.
Usojam se naznanjati, p. n. občinstvu, da sem se s svojo obrtjo iz Židovskih ulic št. 1.
preselil
na Poljansko cesto števil. 5

se zahvalim obenem svojim p. n. naročnikom za v polni meri mi izkazano zaupanje in prosim, naj me kot doslej, podpirajo tudi v bodoče. Zagotavljam vse p. n. naročnike, da si bom kakor doslej prizadeval, da s hitro, najcenejšo in najkrajše izvršitvijo zadovoljim vse.
Z odličnim spoštovanjem
3688-3 **Josip Raunihar.**

Lepo pripravno 3875 3
stanovanje
v pritličju s 3 sobami in pritlikinami se odda v Spod. Šiški, Kolodvorska cesta št. 181 za februar 1906.

Akviziterji
se sprejmo za jako dobro uvedeno zavarovalnico za življenje pod zelo ugodnimi pogoji. 3714-3
Predstaviti se je od 9.—11. ure dopoldne v Gosposkih ulicah št. 15, v pisarni na levo.

Doktor juris
v sodni praksi želi vstopiti kot koncipient pri kakem odvetniku ali notarju.
Dopisi pod „Štajerc“ na uprav. „Slov. Naroda“. 3725-2

Naznanilo.
Podpisani vljudno naznanjam, da sem svojo gostilno „na Pošti“ že oddal v najem. 3718-3
Wik. pl. Wurzbach
Gradec pri Litiji.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah **F. HITI** 1433 30
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Spretnega akviziterja
išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.
Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3611-5

Ženitna ponudba.
Nadučitelj, star 27 let, bi se rad poročil z ljubezljivo mladenko v starosti do 25 let, ki je primerno izobražena in ima nekaj premoženja. Ponudbe, če mogoče s sliko, ki se takoj vrne, na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „Predpust 1906“. 3871-4

Anton Šarc
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.
Veliko znižanje cen!
Ker bom zmanjšal svojo veliko zalogo, bom nastopne predmete popolnoma razprodal: Suknena in svilnata krila, vse tkanine, bluže, moderce, posamezne namizne prte in serviete, brisače in platno v kosih, dalje damske srajce, hlače in korzete, tudi posamezne modele damskega perila.
Nakup se prav izplača! Prosim poslužite se prilike.

Razglas.

Dne 2. januarja 1906 ob 10. uri dopoldne se bo vršilo v deželni dvorcu (na Kongresnem trgu) XVIII. žrebanje obveznic 4% kranjskega deželnega posojila.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 12. novembra 1905.

Izvir moči za vse,

ki se čutijo bedne in onemogle, nervozne in malo energične, je

Sanatogen

Ki ga je sijajno ocenilo nad 2000 zdravnikov vseh dežel. dobi se po lekarnah in drogerijah. Brošure pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin S W 48. Generalni zastopnik za Avstro-Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

Izdatno znižane cene!

!! Žepne rute !!

Anton Šarc

Sv. Petra cesta šte. 8.

Čevljarski pomočnik

izurjen v izvrševanju moškega in ženskega obuvala, se takoj sprejme.

JOŽEF ČERNE, Spod. Šiška 78.

Poslano.

Gg. trgovcem in obrtnikom

vljudno naznanjam, da imam v zalogi še nekaj tisoč ličnih

reklamnih skladnih koledarjev.

Koledar je kot pripravno novoletno darilo jako priljubljen in ker je na njem vtisnjena tudi firma, je to izvrstna vseletna reklama.

Pri naročilu od 25 komadov naprej se vtisne firma brezplačno. Cene so izredno nizke in jih na zahtevo rad dopošljam.

V zalozbi imam tudi

Veliki stenski koledar

za urade, šole, pisarne itd. po 60 vin.

Velika zaloga božičnih in noveletnih razglednic.

Ivan Bonač

trgovina s papirjem v Ljubljani.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda. Dobiva se povsod.

Velika popravilnica
kar po meri in kakovosti izvršuje elegantno in solidno

JOS. ROJINA

v Ljubljani
Selenburgova ulica 5.

3087 17

Krasne izbore konfekcije za dame in deklice

kakor tudi manufakturno blago perilo vsakovrstne preproge itd. priporoča Anton Schuster Ljubljana Špitalske ulice šte. 7. Solidno blago. Nizke cene.

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „pri Maliču“.

Usojam se preč. p. n. občinstvu javljati, da sem 6. t. m. pričel s plesnim poukom in sicer: strokovni tečaji za dame in gospode iz boljnih rodov in budo vsak ponedeljek in petek ob polu 8. zvečer. Tečaj za boston in druge moderne plesne za lanske učence bo vsak četrtek od 8. do 11. zvečer. — Pripravlja se tečaj za otroke in mladeniče.

Ameriški boston, angleški boston in boston parisienne.

Posebne ure se dajo ob vsakem času za vse stare in moderne plesne po lahki in hitro pojmljivi metodi, za zasebnike, za družbe, v dvorani in v zasebnih hišah. — Prijave in vpisovanja vsak dan od 11. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne v hotelu „pri Slonu“, soba 73.

Z odličnim spoštovanjem

Julij Morterra, plesni učitelj.

Naznanilo.

Podpisani si usojam vljudno naznaniti, da sem odprl lokal za svoj

krojaški obrt

na Turjaškem trgu šte. 1, trakt proti Bregu

(bivši „Katoliški dom“)

ter prosim slavno občinstvo najvljudneje za dobrohotno naklonjenost.

Skrbel bom za solidno delo, prirežen kraj ter primerno ceno. Po 25letnem praktičnem delovanju v tej stroki upam častitim naročnikom vsestransko ustreči. Prosim tudi slavno občinstvo, da bi upoštevalo domače in reelno delo, ter se priporočam za mnogobrojno naročbo z velespoštovanjem

L. ZADNIK, krojač.

Kdor ima hlode?

(okrogel les) jih lahko nemudoma proda po sledečih cenah:

Smrekove hlode 4 m dolgosti in od 28 cm debelosti naprej, kubični čevljev po 30 kr.	
Jelkove " 4 " " " " 28 " " " " " " " " " " " " " " " "	28 "
Borove " 4 " " " " 28 " " " " " " " " " " " " " " " "	26 "
Bukove " 4 " " " " 28 " " " " " " " " " " " " " " " "	25 "
Hrastove " 2 " " " " 28 " " " " " " " " " " " " " " " "	52 "
" frize (deščice) na kvadratni meter	98 "

vse postavljeno na državni kolodvor Ljubljana.

Odpošiljatve in ponudbe nasloviti je na: 3737-1

Parno žago in tovarno parketov v Ljubljani

Cesta na Rudolfovo železnico 47. Pisarna: Selenburgove ulice 6.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Ljubna, Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterdorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curich, Zeneva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 8. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Beifing v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straže, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIBOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste Solnograd, Linc, Steyr, Bl, Ansee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curich, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 05 m zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selthal ob Inomosta in Solnograda, čez Klein-Beifing iz Steyra Lince, Budejovic, Plzen, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — PRIBOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 8. uri 10 m zvečer Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubli.

Ernest Hammerschmidta nasledniki 3474-52

MADILE, WUTSCHER & Ko.

trgovina železnin in kovin

Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prešernove ulice št. 50.

Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Pariz. London.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu iz Ljubljane in okolice si usojam vljudno naznaniti, da sem otvoril moderno

mizarsko delavnico

v Ljubljani v Wolfovih ulicah št. 8 (Ahčinoва hiša).

Posebnost: Izdelovanje pohištva v slogu kraljev Ludovika XIV., XV. in XVI. kakor tudi v angleškem slogu. Prevezemam pa tudi izvršitev vsakovrstnega tudi najfinjšega pohištva in drugih mizarskih del. — Najboljša in najsolidnejša izvršitev. Dolgoletno delovanje v inozemstvu osobito v Parizu in Londonu 3677-3

mi omogoča zadositi tudi najrazsežnejšim zahtevam p. n. č. naročnikov po zmernih cenah. Priporočuj se za obilna naročila beležim z odličnim spoštovanjem

Ant. Rojina, mizarski mojster.

Solidno izvršitev. Nizke cene.

Otvoritev trgovine.

Usojam si vdano javljati, da sem otvoril

na Mestnem trgu šte. 17

(Kendova hiša) moderno opremljeno

trgovino z dragotinami in urami

in opozarjam najvljudneje na svojo bogato zalogo vseh v to stroko spadajočih predmetov. Imam v zalogi zlatino in srebrnino vseh vrst in za vsak okus, tudi najmodernejše izvršitve, ravnotako zaročne in poročne prstane, jedilno orodje itd.

Precizijske ure

Kupujem in zamenjujem zlato, srebro in drage kamne. Priporočam svoje podjetje kar najbolj blagohotnosti častitega občinstva in je zagotavljam obenem, da se bom vedno trudil, da si opravičim s strogo pravičnim poslovanjem izkazano zaupanje.

Moja stara trgovina na Mestnem trgu 13 (prej E. Kottek) bo poslovala dalje kakor doslej.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Eberle.

Popravila in nova dela se izvrše najhitreje in najceneje.